

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 41

WSPOMNIENIA

**DAMIAN UL GRAŁ
W „SZTUCZKACH”.
OPOWIADA,
ŻE JAK SIĘ
ZMĘCZYŁ,
TO UCIEKAŁ
NA DRZEWO**

str. 5

FOT. ADRIANNA SZURMAN

FILM

Laureat Oskara szuka w Wałbrzychu ludzi do filmu. Miasto będzie... Franfurtem nad Menem!

„Vaterland” to roboczy tytuł
filmu fabularnego „1949”. Fi-
nałowa scena powstanie u nas **str. 3**

FOT. PAMEŁ RELIKOWSKI

EKSMISJA W WAŁBRZYSZU

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Dorota i Józef wpadli w spirale nieszczęść. Pętla się teraz zaciska...

Każdy może się znaleźć się w trudnej sytuacji.
Wystarczy splot wydarzeń i dramat gotowy **str. 9**

EPIDEMIA

**Grozi nam ptasia
grypa!** Służby sani-
tarne apelują o os-
trożność do hodow-
ców drobiu **str. 4**

NA WOKANDZIE

**Nowe działania prokuratury
w sprawie śmierci Patrycji J.**
Przemysław Ż. usłyszał zarzuty,
ale nie przyznaje się do winy **str. 7**

GASTRONOMIA

**Smaki są znane,
lecz marka nowa.**
Tuż obok Pizzy Hut
w Wałbrzychu ruszył
Doner Kebap **str. 8**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Tadeusz
Płatek

Wycieczki niezapomniane

Nauczyciele mają coraz mniejszą ochotę na wyjazdy klasowe i jest to straszne, bo każdy był na takiej wycieczce i nawet po latach doskonale ją pamięta. Zasady były proste. Belfer znajdował jakiś pensjonat, przygotowywał listę miejsc do odwiedzenia i przed dziećmi otwierał się festiwal wolności, na który się z niecierpliwością czekało. Poza bezcenną nauką, wynikającą z naocznego obcowania z Dębem Bartkiem albo tzw. gołoborzami dokonywały się pierwsze pocahunki, miały miejsce nocne gry w ukrywanie się w nieswoich pokojach.

Pobudki były. Czyli każdy musiał sam wstać, ewentualnie - dopingowany przez towarzyszy - ubrać się, nierzadko po raz pierwszy bez pomocy mamy. Musiał zadbać o sznurówki i szalik, nie z przymusu, lecz z potrzeby (bo wiało, jak w Kieleckiem), a potem w zacinającym deszczu „realizować program wycieczki”. Z walkmanem na uszach, z aparatem fotograficznym Zenit na ramieniu, z reklamówką w kieszeni na wypadek znalezienia w lesie grzybów.

A potem pojechaliśmy do jakiegoś miasta, gdzie działa się coś, co jeszcze się zdarza, ale coraz rzadziej. Coś, czego młodzi jeszcze pragną, a nauczyciele przeciwnie: CZAS WOLNY. Udzielano nam za darmo bardzo ważnej lekcji zaufania i odpowiedzialności.

Dziś nauczycielom chce się coraz mniej. Nie dorobią sobie na prowizji w pensjonacie, dyrektor nie wynagrodzi im tygodnia stresu. Strasznie się to wszystko popsuło. Trzeba naprawić. Bo wycieczki są naprawdę ważne. Przecież dobrze pamiętacie!©©

MIEROSZÓW

Krecił „bączka” i... wałnął w przystanek

W ręce policjantów z Mieroszowa wpadł „mistrz kierownicy”.

- Mieszkańcy Nowego Siodła widzieli, jak kierujący celowo wprowadził prowadzony przez siebie pojazd w poślizg, a po brawurowej jeździe wjechał w wiatę przystankową. Mężczyzna nie pozostał na miejscu zdarzenia, lecz odjechał w kierunku Mieroszowa - informują w wałbrzyskiej policji.

Zaalarmowani funkcjonariusze z posterunku w Mieroszowie od razu rozpoczęli poszukiwania sprawcy zdarzenia i natrafili na niego na terenie pobliskiej stacji benzynowej. Mężczyzna przyznał się do popełnionego czynu. Był trzeźwy. Za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym policjanci wystawili mieszkańcowi Pińska mandat karny w wysokości 3 tys. zł i dopisali mu do konta 10 punktów karnych. PG

WAŁBRZYCH

Jechał z szybko, skończył na barierkach

Groźnie wyglądało zdarzenie drogowe, do którego doszło na ul. Kamienieckiej w Wałbrzychu. Kierujący osobówką 46-latek, jadąc w kierunku Jedliny-Zdroju, w wyniku niedostosowania prędkości do mokrej po deszczu nawierzchni stracił panowanie nad prowadzonym pojazdem i uderzył w barierki.

Na szczęście ani kierowcy, ani jadącemu z nim pasażerowi nic się nie stało. Funkcjonariusze drogówki ustalili, że sprawca był trzeźwy, zatrzymali mu jednak dowód rejestracyjny pojazdu za uszkodzenia. Mężczyzna dostał też mandat w wysokości 1,5 tys. zł oraz 10 punktów karnych. Paweł Gołębiowski

Są już wejściówki na Bluesowy Wałbrzych

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Wielkimi krokami zbliża się Bluesowy Wałbrzych. Jest pierwsza pula biletów - w promocyjnej cenie!

Festiwal Bluesowy Wałbrzych odbędzie się w tym roku w Starej Kopalni 14 listopada.

Znani wykonawcy

Do sprzedaży trafiła już pierwsza pula biletów. Wejściówki w specjalnej, niższej cenie można rezerwować do 20 października. A podczas tegorocznej edycji festiwalu na scenie w Starej Kopalni zaprezentują się Vibe Brothers Band oraz Jan Gałach z przyjaciółmi. To doświadczeni i lubiani muzycy. Vibe Brothers Band prezentuje rasowe i dojrzałe, bluesowo-rockowe granie, czerpiące wprost z teksańskich źródeł.

- Dwa lata temu zespół wydał swój pierwszy album „Everyday”. Na płycie znalazło się dziesięć autorskich utworów z angielskimi i polskimi tekstami - mówi Joanna Kakuba ze Starej Kopalni.

Podczas Bluesowego Wałbrzycha na scenie pojawią się także Jan Gałach & Friends. Gałach jest skrzypkiem ze Śląska, uznawanym za jednego z najlepszych bluesowo-rockowych skrzypków w Europie. Współpracował z czołowymi polskimi artystami, między innymi z Dżemem, Kubą Badachem czy Martyną Jakubowicz. Jego skrzypce można usłyszeć na ponad 50 albumach. Występował u boku takich legend, jak Carlos Santana czy Warren Haynes.

Kupujesz szybciej - kupujesz taniej

- Do 20 października bilety można kupić w promocyjnej cenie 70 złotych, w dniu festiwalu będą kosztowały 100 złotych. Jeżeli na koncert wybieracie się większą grupą, to robi się spora różnica - podkreśla Malwina Kubik ze Starej Kopalni.

Bluesowy Wałbrzych w Starej Kopalni w Wałbrzychu rozpocznie się 14 listopada o godzinie 19.00. Bilety są dostępne na internetowej stronie: www.biletyonline.starakopalnia.pl. ©©

FOT. STARA KOPALNIA W WAŁBRZYCHU

WAŁBRZYCH

Można już wejść tylko na wieżę widokową

Na wieżę widokową na terenie Starej Kopalni w Wałbrzychu można już wejść bez potrzeby zwiedzania całej trasy turystycznej. Za bilet zapłacimy jedynie 9 zł.

- To odpowiedź na liczne pytania gości, którzy chcieli zobaczyć panoramę kompleksu i otaczające go pasma górskie bez przechodzenia całej trasy - wyjaśnia Jacek Drejer, dyrektor Starej Kopalni.

Wieżę Ekologii wybudowano w 2014 roku. Powstała w miejscu dawnej chłodni kominowej. Obiekt ma blisko 25 m wysokości, a na jego szczy-

cie znajduje się platforma widokowa.

- By wspiąć się na szczyt naszej wieży, trzeba pokonać 160 schodów. Ale mamy także windę - podkreśla Malwina Kubik ze Starej Kopalni.

Ze szczytu wieży można podziwiać kompleks Starej Kopalni, ale też Góry Wałbrzyskie i okoliczne hałdy - pozostałość po górniczej przeszłości miasta. Obiekt jest dostępny codziennie od godz. 9.30 do 14.30, zaś wejścia zaplanowano co pół godziny - ostatnie o 14.30. Paweł Gołębiowski

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

FOT. PAWEŁ GOŁĘBIOWSKI

Oficjalnie rozpoczęto rok akademicki w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. To była już 26. inauguracja w historii tej uczelni. Istnieje ona bowiem od 1999 roku - kiedyś była znana jako PWSZ. Po spełnieniu pewnych warunków, dotyczących między innymi liczby studentów studiów stacjonarnych oraz kierunków kształcenia, od 1 października 2022 roku - zgodnie z rozporządzeniem ministra nauki i edukacji - stała się akademią. W bieżącym roku o studiowanie na pierwszym roku ubiegało się w niej około 500 osób. PG

FILM REŻYSER PAWEŁ PAWLIKOWSKI SZUKA W WAŁBRZYCHU STATYSTÓW

Miasto przeistoczy się we Frankfurt nad Menem

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Laureat Oscara szuka w Wałbrzychu ludzi do filmu. W Kościele Zbawiciela na kręci kulminacyjną scenę „Vaterland”, czyli „1949”.

„Vaterland” to roboczy tytuł filmu fabularnego „1949”, którego finałowa scena zostanie nakręcona w Wałbrzychu. Reżyser - Paweł Pawlikowski - jest laureatem Oscara. Osobiście wybierze spośród wałbrzyszan osoby, które zasiądą w ławkach Kościoła Zbawiciela w Wałbrzychu. Z nieoficjalnych informacji wiemy, że Wałbrzych przeistoczy się we Frankfurt nad Menem.

Plan filmowy „Vaterland” w Wałbrzychu już 27 października

Reżyser Paweł Pawlikowski i jego ekipa filmowa szukają statystów do filmu „1949” (roboczy tytuł „Vaterland”). Będą mieli za zadanie przeistoczyć się w inteligencję i oficjeli z „1949” roku. Pomogą w tym oczywiście kostiumy i charakterystyka, które otrzymają wybrańcy. Scena będzie kręcona w Kościele Zbawiciela. I będzie to największa scena w filmie. A Wałbrzych przeistoczy się we Frankfurt nad Menem.

- Ekipa szukała kościoła o eliptycznym kształcie Sali. Drugorzędną sprawą było to, czy będzie to świątynia ewangelicka, czy katolicka - mówi ksiądz Marek Bożek, proboszcz parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Wałbrzychu.

Cieszy się, że to właśnie Kościół Zbawiciela i Wałbrzych zaistnieją na ekranie w filmie wybitnego reżysera. Raz, że być może zachęci to turystów z odległych zakątków Polski, by tu zajrzeć. A dwa, że będzie to ważny film o dobrym człowieku w złych czasach. Będzie opowiadał historię Thomasa Manna, niemieckiego noblisty z dziedziny literatury.

Reżyser „Idy” i „Zimnej Wojny” przeniesie nas do 1949 roku. Na ekranie zobaczymy aktorów Hansa Zischlera i Sandrę Hüller, która wcieli się w rolę jego córki Sandry. Nominowana była do Oscara za „Anatomie upadku”. Towarzyszyć im będą m.in.: August Diehl, Devid Striesow i Theo Trebs.

Zdjęcia do filmu były już kręcone w Legnicy, Bielawie, Wrocławiu i w okolicach Kłodzka.

Wałbrzyska scena będzie kręcona w tutejszym Kościele Zbawiciela. I będzie to największa scena w całym filmie.

Film nie będzie opowiadał o życiu Manna, a o pierwszej powojennej podróży pisarza do Niemiec. Wszystko u progu zimnej wojny i podzielonych Niemiec. Obraz będzie czarno-biały i w języku niemieckim.

Kto ma szansę zaistnieć na wielkim ekranie w filmie „1949”?

Wymagania, stawiane kandydatom na statystów są następujące:

Film nie będzie opowiadał o życiu Thomasa Manna, a o pierwszej powojennej podróży pisarza do Niemiec u progu zimnej wojny.

* Ekipa szuka osób w wieku 18-80 lat.

* Kandydaci muszą wyglądać naturalnie.

* Panie nie mogą mieć permanentnych makijaży, sztucznych rzęs i paznokci, pasemek na włosach, baleage czy ombre. Włosy o długości minimum przed ramionami (nie krótkie, np. do ucha).

* Panowie powinni mieć klasyczne fryzury, krótkie włosy (chyba, że zgodzą się na ścięcie włosów). Nie mogą mieć zarostów (chyba, że chcą zgolić).

Plan zdjęciowy w Wałbrzychu zaplanowano na 27 października br., ale - jak podkreśla ekipa filmowa - dzień zdjęciowy może zostać przesunięty na 28 października. Obowiązkowe przymiarki w Wałbrzychu zaplanowano między 22

a 25 października (data będzie ustalana indywidualnie).

Statyści za udział w przymiarkach otrzymają 70 zł, a za dzień zdjęciowy 130 zł. Wypłatę otrzymają gotówką w dniu planu.

- Dzień zdjęciowy na pewno zacznie się bardzo wcześnie rano. Nie znamy jeszcze konkretnej godziny, ale produkcja zaczyna się zwykle około 6.00-7.00 rano. Zapraszamy zatem osoby, które będą mogły stawić się w Wałbrzychu tak wcześnie - informują filmowcy.

Można przychodzić dużymi grupami

Producenci filmu zachęcają, że można zgłaszać się całymi rodzinami lub ze znajomymi. Powód? Trzeba będzie zapewnić cały Kościół Zbawiciela. Na planie będzie opieka wykwalifikowanych koordynatorów, ciepłe i zimne napoje oraz wyżywienie. Statystów osobiście wybierze reżyser. Z wybranymi osobami skontaktuje się produkcja. W zgłoszeniach trzeba przesłać zdjęcia twarzy, całej sylwetki i podać informacje o swoich wymiarach.

„1949” to produkcja polsko-niemiecko-francusko-włoska. Zdjęcia do filmu powstawały m.in. w Legnicy, Bielawie, Wrocławiu i w okolicach Kłodzka. Dla mieszkańców wszystkich tych miejscowości były wielkim wydarzeniem. Nie inaczej będzie też z pewnością w Wałbrzychu. ©

W III liceum rozmawiali o walce z przemocą

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

W III Liceum Ogólnokształcącym w Wałbrzychu przeprowadzono „Tydzień o Przeciwdziałaniu Przemocy Również”. Tam wiedzą, jak sobie radzić z tym problemem.

Wałbrzyskie III Liceum Ogólnokształcące jest znakomitym przykładem budowania dobrej atmosfery w szkole i zapobiegania zachowaniom przemocowym. To tam zorganizowano konferencję, dotyczącą „Tygodnia o Przeciwdziałaniu Przemocy Również”.

Inicjatywa MEN, ale rozmowy na miejscu

Tydzień, trwający od 29 września do 3 października, był Inicjatywą Ministerstwa Edukacji Narodowej.

- Ta bardzo ważna inicjatywa ministerstwa wpisuje się w postulat, o których od miesięcy na Dolnym Śląsku mówimy. O to, by dbać o dobrostan młodych ludzi. Trzecie liceum jest świetnym przykładem wzorcowego wykorzystania tego tygodnia, ale nie tylko. Bo to nie jest działanie akcyjne, na tydzień czy rok. To są działania, którymi ta szkoła, i mam nadzieję, że za nią pójść inne na Dolnym Śląsku, buduje trwałe relacje oraz fundamenty. Żeby młodzi ludzie, którzy tutaj uczęszczają czuli się zaopiekowani, czuli wsparcie od doro-

nych. Ale także budowany jest taki klimat i dawane narzędzia, żeby budowali trwałe relacje między sobą - mówiła Anna Żabska, wojewoda dolnośląska, która specjalnie przyjechała do wałbrzyskiego liceum.

Podkreślała, że w ramach programu każda szkoła w kraju otrzymała z ministerstwa cały zasób programów i narzędzia. Ta inicjatywa ma wpisać się na stałe do kalendarza wydarzeń szkolnych.

- Ważne jest, żeby nie udawać, że problemu nie ma. To dotyczy każdej szkoły - zaznaczała wojewoda.

Wzorcowa szkoła

W III Liceum Ogólnokształcącym w Wałbrzychu, nazywanym „różową szkołą”, uczniowie nie boją się rozmawiać o swoich problemach.

- Uczniowie potrzebują wsparcia, rozmowy. Dlatego w naszej szkole powstał trzeci gabinet psychologiczno-pedagogiczny. W tej chwili pracuje u nas dwóch psychologów i trzech pedagogów. Dodatkowo zatrudniliśmy też osoby, które są tak zwanym pedagogiem współorganizującym - mówi Joanna Dominiak, dyrektorka szkoły.

W ramach „Tygodnia o Przeciwdziałaniu Przemocy Również” w III liceum zorganizowano między innymi debatę uczniowską, tworzących łańcuch przyjaźni, plakaty życzliwości, pojawiła się też specjalna fotobudka. ©

SZCZAWNO-ZDRÓJ

Biegali, by zdobyć Szablę Dąbrowskiego

Za nami już VII edycja biegu o Szablę Dąbrowskiego, organizowanego w Szczawnie-Zdroju. Pogoda dopisała, a na starcie w różnych kategoriach wiekowych rywalizowało około 120 osób.

Najmłodsi na mieli do pokonania dystans 400 m, młodzież - 2 km, zaś w biegu głównym, w kategorii open, poko-

nywano ponad 6 km. To zwycięzcy tej kategorii otrzymali Szablę Dąbrowskiego.

Wszystkim wręczono pamiątkowe medale. Odebrali je z rąk Marka Ćmikiewicza, burmistrza Szczawnia-Zdroju oraz Iwony Czech, prezeski Towarzystwa Miłośników Szczawnia-Zdroju. Paweł Gołębiowski

Ostrożnie, bo grozi nam ptasia grypa!

Edyta Goliasz
region

Po śmierci sześciu łabędzi w Jaworze, w rejonie m.in. Świdnicy obowiązuje zagrożenie ptasią gripą. Jak należy postępować?

Niebezpieczeństwo roznieśnięcia ptasiej grypy obowiązuje w powiatach: legnickim, jaworskim i świdnickim oraz w mieście Legnica. Służby weterynaryjne apelują o ostrożność. Proszą o zgłaszanie przypadków znalezienia martwych ptaków: kaczek, gęsi, łabędzi, orłów, jastrzębi itp. Do rolników apelują, aby przydomowe kury i inne ptactwo trzymać w zamknięciu - np. w kurnikach lub zadaszonych od góry wolierach, by nie miały kontaktu z dzikimi ptakami, które roznoszą chorobę.

Zarządzenie wojewody

Sześć martwych łabędzi znaleziono w zbiorniku wodnym „Jawornik” w Jaworze pod koniec września. Cztery z nich zostały przebadane pod kątem wirusa ptasiej grypy. Wynik: pozytywny. W związku z tym wojewoda dolnośląska

FOT. LUKASZ KASPRZAK

Służby apelują do rolników, aby przydomowe kury i inne ptactwo trzymać w zamknięciu.

wydała rozporządzenie w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się „wysocze zjadliwej grypy ptaków”.

- W przypadku wirusa wysocze zjadliwej grypy ptaków trzeba zachować ostrożność. Na przykład nie dotykać martwych ptaków. Jeśli ktoś trafi na nieżywego ptaka, prosimy o zawiadomienie o tym najbliż-

szego Powiatowego Inspektora Weterynarii. Chodzi przede wszystkim o kaczki, gęsi i łabędzie. Ale też o duże ptaki drapieżne - mówi Barbara Małecka-Salwach, powiatowy lekarz weterynarii w Legnicy.

Straty ekonomiczne

Jak podkreśla, ptasia grypa jest ogromnym zagrożeniem

dla ferm kur, brojlerów, gęsi, w których jest nawet po kilkadziesiąt tysięcy zwierząt. Jeśli ognisko ptasiej grypy znajdzie się w takiej hodowli, wszystkie ptaki muszą zostać zabite, następnie zutylizowane, a teren fermy musi być odkażony i poddany dezynfekcji.

- To duże straty ekonomiczne zarówno dla hodowców,

jak i państwa, które jest zobowiązane do wypłaty hodowcom odszkodowań - mówi Barbara Małecka-Salwach.

Powiatowa lekarz weterynarii apeluje też do rolników, którzy trzymają w przydomowych zagrodach niewielkie stada kurek, kaczek, gęsi czy innych ptaków.

- Ponieważ wirus ptasiej grypy utrzymuje się bardzo długo, a jego ogniska mogą być aktywne nawet do wiosny, mamy apel, aby postępować zgodnie z wytycznymi rozporządzenia wojewody. Drób należy utrzymywać w odosobnieniu, może to być np. kurnik lub woliera z siatki z boku, z solidnym zadaszeniem, aby z przydomowym drobiem nie miały kontaktu dzikie ptaki, które roznoszą chorobę. W wolierach kury, gęsi, kaczki będą mogły przebywać na powietrzu - mówi Barbara Małecka-Salwach.

Czy wirus ptasiej grypy zagraża ludziom?

Odpowiedź na powyższe pytanie jest twierdząca, choć są to rzadkie przypadki.

- Człowiek może zachodzić się wirusem grypy ptaków po-

zez bezpośredni kontakt z zakażonym drobiem bądź z powierzchniami i przedmiotami, zanieczyszczonymi jego odchodami. Bezpośredni kontakt oznacza przenoszenie chorych ptaków lub przebywanie od nich lub ptasich odchodów w odległości do 1 metra. Najwięcej przypadków zakażenia u ludzi odnotowano na obszarach wiejskich i podmiejskich, gdzie w wielu gospodarstwach utrzymuje się małe stada drobiu, który wędruje swobodnie, czasem wchodząc do domów lub pojawiając się w miejscach, w których bawią się dzieci. Brak jest dowodów na to, że właściwie przyrządzony drób lub jaja mogą być przyczyną zarażenia - czytamy na rządowej stronie gov.pl.

Ptasia grypa wywołuje u ludzi objawy, podobne do zwykłej grypy: gorączkę, kaszel, ból gardła, bóle mięśni i stawów oraz zapalenie spojówek.

Na zarażenie wirusem są też narażone psy, choć w dużo mniejszym stopniu niż koty. Trzeba pamiętać, że w czasie zagrożenia wirusem ptasiej grypy nie wolno organizować wystaw z udziałem ptactwa.©©

Przeżyli ze sobą co najmniej pół wieku

Paweł Gołębiowski
Boguszków-Gorce

W Boguszkowie-Gorcach świętowano Złote Gody - wspamiętano jubileusze 50 lat pożycia małżeńskiego.

Wspaniała uroczystość odbyła się w sali widowiskowej Miejskiej Biblioteki Publicznej - Centrum Kultury w Boguszkowie-Gorcach. Świętowano tam Złote Gody par małżeńskich z terenu gminy.

Na obchodach zjawili się 16 par z 27, których dotyczył jubileusz. Nie zabrakło też członków rodzin jubilatów. A ci odnowili przysięgi małżeńskie oraz odebrali dyplomy i medale, nadane im przez prezydenta RP.

Wśród jubilatów znaleźli się: Danuta i Jan Bondarewiczowie, Anna i Andrzej Brynkiewiczowie, Irena i Kazimierz Cierniakowie, Maria i Rajmund Czubakowie, Krystyna i Jerzy Dutkowsky, Barbara i Zygmunt Frątczakowie, Zofia i Jan Garwoliowie, Irena i Roman Grądzcy, Bożena i Edward Jasiurkowscy, Maria i Władysław Koza, Krystyna i Ryszard Krajewscy,

Ewa i Zenon Królowie, Wiesława i Stanisław Królczykowie, Barbara i Janusz Lisiewiczowie, Danuta i Jerzy Marciniakowie, Genowefa i Czesław Michalscy, Danuta i Zbigniew Motasowie, Danuta i Janusz Mystkowie, Barbara i Ryszard Orłowski, Krystyna i Cezary Piosikowie, Wanda i Marian Podgórni, Leokadia i Marian Sadowski, Aurelia i Kazimierz Salamonowie, Krystyna i Antoni Sienniccy, Stefania i Jerzy Staniwscy, Teresa i Stanisław Symbułowie oraz Renata i Włodzimierz Wijasowie.©©

FOT. MIASTO BOGUSZKÓW-GORCE

Wyróżnienia wręczyli jubilatów władze gminy.

W budynku wybuchł gaz. Są poszkodowani

PG, ADA
Jedlina-Zdrój

W Jedlinie-Zdroju doszło do wybuchu butli z gazem. Dwie poparzone osoby trafiły do szpitala, a budynek nie nadaje się do zamieszkania.

Chwile grozy przeżyli 6 października rano mieszkańcy ul. Chrobrego w Jedlinie-Zdroju. Doszło tu do wybuchu butli z gazem. Dwie osoby z poważnymi poparzeniami ciała trafiły do szpitala. Wstępnie ustalono, że ktoś nie dokręcił w kuchenie kurka z gazem, ale dokładne okoliczności tragedii wyjaśnia policja.

Dramatyczne chwile w Jedlinie-Zdroju

W mieszkaniu przy ul. Chrobrego 20 przebywały dwie osoby, które doznały poważnych poparzeń ciała i zostały przewiezione do szpitala w Wałbrzychu. 70-letni mężczyzna jest pod respiratorem, 46-letnia kobieta pozostaje komunikatywna, ale też została poważnie ranna.

Na miejscu interweniowała Ochotnicza Straż Pożarna z

Głuszycy i dwie jednostki Państwowej Straży Pożarnej z Wałbrzyska.

Jak mówi starszy kapitan Tomasz Kwiatkowski, wybuch był na tyle silny, że w budynku doszło do naruszenia konstrukcji dachu i przesunięcia ścian działowych. Inspektor Nadzoru Budowlanego stwierdził, że obecnie budynek nie nadaje się do zamieszkania. Wiadomo, że nie było w nim instalacji gazowej.

Strażacy z OSP Głuszycy poinformowali, że „pierwszej pomocy, przed przyjazdem służb, udzielił druh Mateusz Skrabka wraz z kolegami z pracy. Wynieśli butlę i przystąpili do ewakuacji mieszkańców budynku”.

Jak zaznaczają, to dowód na to, że strażakiem jest się zawsze, nie tylko w mundurze.

Przyczyną wybuchu mógł być niedokręcony kurek z gazem

- Obiektem zarządza prywatny zarządca, są tam mieszkania mieszane, komunalne i prywatne. Poza poszkodowaną rodziną mieszka w nim jeszcze sześć innych rodzin.

FOT. PAWEŁ GOŁĘBIOWSKI

Wybuch gazu doprowadził do obrażeń u dwóch osób, zniszczył komin i uszkodził poszycie dachowe budynku.

Nasi pracownicy rozmawiali z każdą z nich, oferując mieszkania zastępcze, ale wszyscy zgodnie stwierdzili, że będą mieszkać u rodzin - przekazała nam Ilona Bujalska, burmistrz Jedliny-Zdroju.

W chwili wybuchu w budynku przebywały jeszcze cztery inne osoby, na szczęście nic im się nie stało.

- Na razie czekamy na informacje ze szpitala, w jakim stanie są poszkodowani. Jesteśmy

też w stałym kontakcie telefonicznym z pozostałymi mieszkańcami - dodaje pani burmistrz.

Wstępnie ustalono, że w kuchenie mógł być niedokręcony kurek z gazem, dlatego doszło do wybuchu. Ale dokładne okoliczności wyjaśnia policja. Jak mówi nadkom. Marcin Świeży z wałbrzyskiej policji, zostaną powołani biegli z zakresu pożarnictwa. O ich ustaleniach poinformujemy.©©

Jak się zmęczył, to uciekał na drzewo. Przekupywali go pizzą i red bullami

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Jak zmienił się Damian Ul, główny bohater filmu „Sztuczki”, który powstał w Wałbrzychu? Mogliśmy to zobaczyć podczas wieczoru filmowego w kinie Apollo.

Fani filmu „Sztuczki” i miłośnicy kina spotkali się w Apollo na specjalnym pokazie tego obrazu. Zorganizowało go Dolnośląskie Centrum Filmowe, a na wydarzenie zaproszono Damiana Ula, głównego bohatera, odtwórcę roli Stefka. Wałbrzyskanie mieli okazję porozmawiać z aktorem i dowiedzieć się, jak potoczyły się jego losy.

Tylko oczy i uśmiech zostały te same

Dzisiaj Damian jest 28-letnim mężczyzną, ma własną rodzinę i nadal mieszka w Wałbrzychu.

Za rolę Stefka w filmie „Sztuczki” otrzymał nagrodę dla najlepszego aktora na 20. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Tokio, która jest także nazywana Azjatyckim Oscarem oraz nominację do Polskiej Nagrody Filmowej Orzeł w kategorii Odkrycie Roku 2008.

Na całym świecie doceniano jego naturalność i - jak wspomina sam Damian - właśnie to

Damian Ul 18 lat temu z mamą tuż po premierze filmu „Sztuczki” oraz współcześnie.

ujęło reżysera Andrzeja Jakimowskiego oraz scenarzystów podczas castingu do filmu. Po „Sztuczkach” zagrał jeszcze kilka drobnych ról i epizodów w innych filmach, ale kariery filmowej nie zrobił. Dlaczego?

- Trema mnie zjadła. Wtedy, podczas gorących wakacji 2006 roku byłem w zasadzie sobą, byłem naturalny. Nie myślałem o tym, jak gram, jak to będzie wyglądało, to po prostu się

działo. Kiedy zacząłem doraść, wszystko się zmieniło - mówi Damian Ul.

Wspomina także, jak trafił na plan, który stał się przygodą jego życia i jak film pozwolił mu zwiedzić miejsca, do których nigdy by nie pojechał, gdyby nie udział w nim. Bo „Sztuczki” pokochał cały świat.

W Tokio nie był, bo musiałby pojechać tam sam, bez mamy, a to nie wchodziło

w grę. Zobaczyć za to Hollywood czy Krym.

Musieli go przekupywać

O tym, że zgłosił się na casting i wygrał, jego mama dowiedziała się przypadkiem. On sam zrobił to, bo założył się z kolegą, kto wytrzyma najdłużej. Kiedy zobaczył go reżyser, już nie wypuścił.

- Pamiętam, że po telefonie od reżysera zadzwoniłem do

dyrektorki szkoły. Chciałem wiedzieć, o co chodzi z tym filmem. A ona zapytała zdziwiona: „To pani nie wie, że syn wygrał casting?!”. No nie wiedziałam... - śmieje się mama Damiana, która także była na pokazie w kinie Apollo. Jak mówi, z reżyserem przyjaźnił się do dziś.

A przyjaźń rodziła się w bólach. Damian był żywiołowym dzieckiem, które lubiło znikać z planu filmowego.

- Pamiętam, że ekipa filmowa zatrudniła nawet specjalną opiekunkę, żeby mnie pilnowała. Pamiętam też, że jak już nie chciałem grać, a niemal wszystkie sceny w filmie były z moim udziałem, musiałem nauczyć się 400 stron A4 tekstu, było też sporo dubli, to uciekałem na drzewo i nie schodziłem. Przekupywali mnie pizzą i red bullami, a czasem nowymi grami na playstation. Pozwolili też przychodzić na plan moim kolegom, żebym tylko do nich nie zwiewał i tak to szło w te pamiętne wakacje - opowiada Damian.

Sławny w mieście nie był. Przynajmniej nie przypomina sobie, aby ktoś go rozpoznawał na ulicy. Za to w szkole miał trochę łez od innych.

Dialogi z filmu zna na pamięć do dziś, każdą scenę zapamiętał na zawsze. Z rozrzew-

nieniem wspomina ten czas i Wałbrzych z ekranu.

- Dzisiaj wyburzyli już wiele z tych budynków, nie ma już tych miejsc. Pozostaną jednak na ekranie i w naszej pamięci, jak te z ulicy Szkolnej - zaznacza Damian.

Wałbrzyskanie z nostalgią wspominają ten czas

Wśród widzów byli mieszkańcy wyburzonych budynków, którzy bawili się na podwórkach, gdzie kręcono „Sztuczki” i których film przenosi do tamtych czasów jak wehikuł. Kto nie widział, niech zobaczy.

„Sztuczki” to uniwersalna opowieść, aktualna także dziś. Wielowymiarowa, wielopłaszczyznowa. Główna fabuła opowiada o losach małego Stefka i jego siostry Elki, o nadziejach na odnalezienie ojca, który odszedł od rodziny, o zaklinaniu losu i przekupywaniu go, by do zwykłych, prostych ludzi uśmiechnęło się szczęście.

Film to także obraz miasta, gdzie trudno o pracę i lepsze perspektywy, opowiadający o nadziei na lepsze jutro, pierwszej miłości, o tym, jak cierpią dzieci, gdy rodzice się rozstają. Pełen jest zabawnych dialogów i wzruszającej muzyki. I Wałbrzycha rzecz jasna. ©©

Pijani kierowcy plagą w Wałbrzychu. Niektórzy długo nie pojeżdżą...

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Pijani kierowcy siali grozę na ulicach Wałbrzycha. Teraz będą mieli poważne kłopoty - muszą zapłacić grzywny i mandaty po 2,5 tys. zł.

W pierwszy jesiennych dniach policjanci zatrzymali na ulicach Wałbrzycha aż siedmioro nietrzeźwych kierowców. Rekordzista, 59-letni wałbrzyszanin, w stanie upojenia alkoholowego czterokołowcem doprowadził do wypadku na Lubiechowie. Miał ponad 2 promile alkoholu w organizmie i nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdami. Wszyscy pijani kierowcy staną przed sądem. Jaka była chronologia wydarzeń?

Jako pierwsza w ręce policjantów wpadła 26-letnia świdniczaneczka. Ktoś zadzwonił na

policję, że kobieta wsiadła w Gaju do samochodu, będąc pod wpływem alkoholu i wyjechała na ul. Moniuszki. Zatrzymana, wydmuchała 1,70 promila alkoholu. Policjanci zatrzymali kobietę prawo jazdy, zaś auto odholowali na miejski parking strzeżony. Kierującej grozi do trzech lat więzienia, wieloletni zakaz kierowania pojazdami oraz wysoka grzywna. Musi się także liczyć z przepadkiem pojazdu.

Jeszcze tego samego dnia około godz. 18.30 w ręce policjantów wpadł 32-letni legnickanin. Jechał rowerem ul. Andersa na Białym Kamieniu, a miał w organizmie 1,56 promila alkoholu. Został ukarany mandatem w wysokości 2,5 tys. zł.

Przed północą policjanci skontrolowali stan trzeźwości mężczyzny, kierującego hulajnogą elektryczną na ul. 11 Listo-

Pijany kierowca wjechał autem do przydrożnego rowu, przez co jego 62-letnia pasażerka trafiła do szpitala.

pada. 42-latek miał 1,88 promila alkoholu w organizmie. On także dostał mandat w wysokości 2,5 tys. zł.

Następnego dnia około godz. 16.30 na ul. De Gaulle'a w Wałbrzychu policjanci zatrzymali do kontroli drogowej

mężczyznę, kierującego osobówką w związku z przekroczeniem przez niego dozwolonej prędkości. Okazało się, że mieszkaniak powiatu kamiennogórskiego był pijany. 33-latek wydmuchał 1,31 promila alkoholu. Stracił prawo jazdy i odpowie przed sądem.

Do poważnego wypadku z udziałem pijanego kierowcy doszło tego samego dnia wieczorem, chwilę przed godziną 19.00. 59-letni wałbrzyszanin, jadąc autem ul. Wilczą w Lubiechowie, wjechał do przydrożnego rowu, przez co jego 62-letnia pasażerka trafiła do szpitala. Mężczyzna miał w organizmie 2,27 promila alkoholu i nie posiadał prawa jazdy. Jego samochód trafił na policyjny parking. Mężczyźnie grozi 4,5 roku więzienia, wieloletni zakaz prowadzenia pojazdów, przepadek czterokołowca oraz wysoka grzywna.

Następnego dnia po godzinie 1.00 w nocy w ręce policjantów wpadł 22-letni mężczyzna, który jechał na hulajnodze elektrycznej ul. Solicką w Szczawnie-Zdroju. Miał 0,91 promila alkoholu w organizmie. Musi zapłacić mandat w kwocie 2,5 tys. zł.

Sześć godzin później policjanci zatrzymali 42-latkę, która jechała ul. Gałczyńskiego na Piskowej Górze. Miał 0,46 promila alkoholu w organizmie. Stracił prawo jazdy. Za wykroczenie grozi mu surowa grzywna i długotrwały zakaz prowadzenia pojazdów.

Wszystkie opisane zdarzenia mają wspólny mianownik: lekceważenie prawa, wyrażające się prowadzeniem różnych pojazdów po wcześniejszym wypiciu alkoholu. Na szczęście polskie prawo jest coraz surowsze dla zachowujących się w ten sposób osób. ©©

FOT. ZAMEK KSIĄŻ W WAŁBRZYSZU

Ulicami wałbrzyskiego Śródmieścia powędrowała Parada Przyjaciół Schroniska. Wszyscy byli zadowoleni!

Weź psa na spacer albo odwiedź kota

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

W Wałbrzychu już trzeci raz ulicami Śródmieścia przeszła Parada Przyjaciół Schroniska. To wydarzenie pod hasłem „Nie kupuj! Adoptuj!”.

Głównym organizatorem Parady jest Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Wałbrzychu, a wspierają go Zamek Książ w Wałbrzychu, Fundacja Księżnej Daisy von Pless i Muzeum Porcelany w Wałbrzychu. Celem przedsięwzięcia jest promocja psich i kocich adopcji oraz budowanie wśród dzieci i młodzieży świadomości, jak dużą odpowiedzialność niesie za sobą decyzja o przyjęciu zwierzęcia.

- Czy wiecie, że w naszym wałbrzyskim schronisku, które obsługuje aż 13 gmin, znajduje się obecnie około 25 kotów i 45

psów? Życie, zarówno ludzkie, jak i te zwierzęce różnie się układa, ale w żaden sposób nie świadczy to o naszej wartości. Te stworzenia czekają na kolejny rozdział, być może z tobą lub z kimś, kogo znasz - apelowaliśmy prezesa Zamku Książ Dorota Karolewska.

Paradę zainicjowała trzy lata temu i objęła honorowym patronatem prawniczka księżnej Daisy von Pless, hrabianka Felicitas von Hochberg. Spacer wyruszył tradycyjnie z terenu szkoły - organizatora, a zakończył się w Muzeum Porcelany.

- Dopiero co świętowaliśmy zakaz trzymania psów na łańcuchach, zróbmy krok dalej. Zachęcamy do adopcji zwierząt. A na początek weźmy psa na spacer, odwiedźmy kota, sprawdźmy, czy w schronisku nie czeka na nas właśnie nasz najlepszy przyjaciel - zachęcała Dorota Karolewska.©©

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Mini park handlowy koło Biedronki i hali Manhattan na Piaskowej Górze ma już najemców. Wiemy, jakie się tam znajdą sklepy i kiedy nastąpi ich otwarcie.

Budowa nowego mini parku handlowego na Piaskowej Górze w Wałbrzychu ruszyła kilkanaście dni temu, a prace prowadzone są szybko i sprawnie. Właściciel chce, aby wszystko było gotowe w pierwszym kwartale przyszłego roku. Podpisał już umowy z nowymi najemcami. Park powstaje przed marketem Biedronka, w sąsiedztwie hali Manhattan i marketu B1.

Budują ekspresowo - w ciągu roku

Po miejscach parkingowych nie ma już śladu. Trwają prace ziemne, a budowlancy wylali już pierwszy beton. Idee fixe firmy jest to, aby takie parki powstawały nie dłużej niż 12 miesięcy od wbicia pierwszej łopaty.

O inwestycji porozmawialiśmy z inwestorem, Adrianem Ziają z firmy Asset Real. Jak zapewnia, prace idą szybko i sprawnie. Nie ma żadnych problemów na budowie, a otwarcie obiektu zaplanowano na pierwszą połowę 2026 roku.

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Nowe, małe centrum handlowe na Piaskowej Górze dosłownie rośnie w oczach.

Wiadomo już, jakie marki ścagną

To będzie mini park handlowy, w którym znajdą się trzy sklepy. Dwa z modą i jedna drogeria. Obiekt nie będzie konkurencją dla kupców z Manhattanu, którzy sprzedają zupełnie inny asortyment.

Obiekt na Piaskowej Górze będzie miał 1,5 tys. m kw. powierzchni i znajdą się w nim trzy sklepy marek: Sinsay, KiK oraz DM.

- Mamy już podpisane umowy z najemcami, bo taka jest kolej rzeczy w naszej firmie. Najpierw dopełniamy formalności z najemcami, którzy chcą z nami współpracować, a później budujemy dla nich obiekt handlowy i nie ma znaczenia, czy jest to duża galeria, czy park handlowy jak w Bielawie, czy mały jak ten, który budujemy w Wałbrzychu - mówi nam Adrian Ziaja z Asset Real.

Obiekt na Piaskowej Górze będzie miał 1,5 tys. m kw. powierzchni i znajdą się w nim trzy sklepy marek: Sinsay, KiK oraz DM. Sinsay jest dobrze

znany wałbrzyszanom. Działa już w pasażu przy markecie Auchan, w Galerii Handlowej Victoria i przy ul. Lubelskiej, a KiK w Victorii i centrum handlowym S1 na Podzamczu, które także się rozbudowuje.

- Drogeria DM to niemiecka sieć drogerijna, która dość aktywnie inwestuje na Dolnym Śląsku - mówi Adrian Ziaja.

Będzie konkurencją dla Rossmanna, drogerii Natury czy Hebe. Sklep tej marki działa także w Galerii Victoria.

Najważniejsze, by klienci byli zadowoleni.©©

Głowa rzeźby leżała w ziemi, liściach i gałęziach ponad 30 lat

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Na terenie parku, otaczającego Zamek Książ w Wałbrzychu odnaleziono... kamienną głowę. Była częściowo zakopana w ziemi, liściach i gałęziach.

- Malowniczy park z wąwozem Pelcnicy skrywa jeszcze wiele tajemnic. Jedną z nich udało się rozwiąć pracownikom działu muzealno-edukacyjnego Zamku Książ w Wałbrzychu. Odzyskali fragment jednej z XVIII-wiecznych rzeźb, które w przeszłości stanowiły istotny element zdobniczy majestatycznej budowli - informuje Katarzyna Sielicka, kierowniczka działu muzealno-edukacyjnego w Książu.

FOT. ZAMEK KSIĄŻ W WAŁBRZYSZU

Odnaleziono głowę jednej z książańskich rzeźb.

Rzeźby zostały wykonane przez artystę rzeźbiarza Augusta Gottfrieda Hoffmanna w 1731 roku i ustawiono je na balustradach tarasu nad Salą Maksymilianą. Taras został zabudowany

na początku XX wieku, w trakcie ostatniej wielkiej przebudowy zamku Książ. Postaci zostały wówczas zdemonstrowane i obecnie trzy z nich można oglądać na Tarasie Różanym obok Fontanny Kaskadowej. Niestety, jedna przez grubo ponad 30 ostatnich lat była pozbawiona głowy.

- Do jej uszkodzenia i zdekompletowania doszło już po drugiej wojnie światowej, najprawdopodobniej w latach 60-tych ubiegłego stulecia - wyjaśniają w Książu.

Na szczęście, po kilkudziesięciu latach głowę udało się odnaleźć. Po oczyszczeniu dokonano jej przymiarek do korpusu rzeźby. Pasuje idealnie. W Zamku Książ planują teraz poddać rzeźbę profesjonalnej renowacji.©©

Tegoroczne sztuczne lodowisko będzie większe od poprzedniego

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Znowu będzie lodowisko w Starej Kopalni W Wałbrzychu. Teraz większe i na dłużej. Potrzebny jest tylko jego wykonawca.

Znów będzie sztuczne lodowisko na terenie wałbrzyskiej Starej Kopalni. Miasto właśnie ogłosiło przetarg na wynajem ślizgawki o wymiarach 15x30 m.

Obiekt będzie znacznie większy od tego, który działał w czasie tegorocznych ferii - od 31 stycznia do 16 lutego. Lodowisko miało wtedy ponad 200 metrów kwadratowych powierzchni. Teraz ma być ponad dwa razy większe, podobne do uruchamianego co roku

FOT. PAWEŁ GOŁĘBIOWSKI

Chętnych do ślizgania się było ostatniej zimy wielu. Tego typu lodowisko nie działało w mieście ponad 30 lat.

w Jedlinie-Zdroju (tam ma wymiary 14x36 m).

Zamówienie obejmuje też wyposażenie obiektu, w m.in.: frezarkę do lodu, 150 par łyżew o rozmiarach dziecięcych i dla dorosłych, suszarkę do łyżew,

regał, 20 kasków oraz minimum sześć chodzików do nauki jazdy, czyli pingwinków, delfinów, misiów. Lodowisko ma być czynne od 1 grudnia 2025 roku do 28 lutego 2026 roku.©©

Przemysław Ż. także usłyszał zarzuty

Adrianna Szurman
Świdnica

Kolejna osoba z zarzutami w sprawie śmierci Patrycji J. ze Świdnicy. Zarzuty usłyszał Przemysław Ż., ale nie przyznaje się do winy.

Druga osoba usłyszała zarzuty w sprawie śmierci 39-letniej Patrycji J. w Świdnicy. Kobieta została potrącona przez samochód i zmarła na miejscu tragedii.

Śmiertelne potrącenie na ulicy Cichej

Przemysław Ż. ze Świdnicy był poszukiwany przez policję do sprawy śmiertelnego potrącenia 39-letniej Patrycji J. Kobieta była jego sąsiadką. A w dniu tragedii, 22 sierpnia br., miała przyjechać taksówką pod jego dom. Przy ulicy znaleziono kłapki kobiety i torebkę, powieszoną na płocie.

Mężczyzna od dnia śmierci do teraz był nieuchwytny. O tym, że zniknął i jest poszukiwany pisały lokalne media. Przy jego domu znajdowały się kamery, skierowane na ulicę, gdzie doszło do tragedii.

FOT. OLAF OSIEŃENKO

W tym miejscu rozegrała się tragedia na ulicy Cichej. Nie żyje matka dwojga dzieci.

Jak podaje portal swidnica24.pl, kamery zniknęły. Z naszych nieoficjalnych informacji wynika, że zniknęły nie tyle kamery, co nie ma wszystkich nagrań. Ale jedno Przemysław Ż. miał przekazać śledczym. Co na nim jest, czy wnosi cokolwiek do sprawy? Objęte jest tajemnicą postępowania, a dla dobra śledztwa do tego tematu

w ogóle nie chce się odnosić prokurator rejonowy w Świdnicy.

Przyznaje jednak, że kolejna osoba usłyszała zarzuty w tej sprawie. I potwierdza, że mężczyzna udzielił szerokich wyjaśnień. Nie przyznaje się do winy.

- Podejrzany jest o to, że nie udzielił pomocy Patrycji J.,

a miał taką możliwość. Kobieta, ofiara potrącenia, znajdowała się w stanie zagrożenia życia i zdrowia. Mężczyzna podczas przesłuchania odpowiadał wyłącznie na pytania obrońcy - informuje prokurator rejonowy w Świdnicy Marek Rusin.

Jak dodaje, mężczyzna został objęty dozorem policji, po rękę majątkowym i zaka-

zem opuszczania kraju. Czy tak zwane wolnościowe środki zapobiegawcze są wystarczające wobec kogoś, kto od 22 sierpnia do października ukrywał się w tej sprawie?

- Mężczyzna złożył obszernie wyjaśnienia, a kara przewidziana za to przestępstwo nie jest wysoka. To do trzech lat pozbawienia wolności. A właśnie zagrożenie wysoką karą jest jedną z przesłanek stosowania tymczasowego aresztu. Ryzyko ucieczki czy ukrycia jest wówczas także bardziej prawdopodobne - tłumaczy prokurator Rusin.

Do sprawy nie chce się na razie odnieść mecenas, reprezentujący Przemysława Ż. Podkreśla jedynie, że Przemysław Ż. nie przyznaje się do winy.

Angelika K. nadal w areszcie śledczym

Zmianie nie uległy na razie zarzuty, formułowane pod adresem 41-letniej Angeliki K. Prokuratura zarzuciła kobiecie, że w dniu tragedii potrąciła swoją białą teslą Patrycję J., a następnie odjechała i nie udzieliła jej pomocy ani nie wezwała karetki pogotowia.

Śledczy badają m.in., czy jej działanie było intencjonalne, czy celowo potrąciła kobietę. O czym od początku sprawy mówili mecenas, reprezentujący rodzinę pokrzywdzonej.

Angelika K. przyznała się jedynie do prowadzenia samochodu, ale nie do potrącenia Patrycji J. Miała nie mieć świadomości, że mogła kogokolwiek potrącić. Ona także sama zgłosiła się na policję następnego dnia rano po tragedii. Miała dowiedzieć się, że jej auto jest poszukiwane przez policję.

Jak zaznaczał w rozmowie z portalem wałbrzych.nasze-miasto.pl mecenas Karol Rusin, jego klientka była wówczas z tatą we Wrocławiu w sprawach, dotyczących prowadzonej przez nich firmy. Nie ma mowy o mataczeniu, nieudzieleniu pomocy, a tym bardziej o działaniu z intencją.

Śledztwo obejmuje również wątek zacierania śladów. Prokuratura dysponuje już częściowymi opiniami biegłych. A zlecono ich kilka - mechaniczną, biologiczną, daktyloskopijną i informatyczną. Samochód był wiele razy badany przez biegłych. ©

Powstał nowy mural. Jest częścią Dolnośląskiego Szlaku Filmowego

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Mamy nowy mural w Wałbrzychu na Dolnośląskim Szlaku Filmowym. Na pamiętkę filmu „Sztuczki”. Będą też kolejne filmowe murale w Śródmieściu i w innych miastach.

Nowy mural w Wałbrzychu został oficjalnie odsłonięty 3 października przy ul. Mickiewicza 50. Nawiązuje do filmu „Sztuczki” Andrzeja Jakimowskiego, który premierę miał w 2007 roku i przedstawia Damiana Uła, głównego bohatera, mieszkańca Wałbrzycha. Za rolę Stefka otrzymał nagrodę dla najlepszego aktora na 20. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Tokio i nominację do Polskiej Nagrody Filmowej - Orła 2008 w kategorii odkrycie roku.

Mural „Sztuczki” na Dolnośląskim Szlaku Filmowym

Uroczysta prezentacja nowego muralu odbyła się w towarzystwie błysku fleszy fotoreporterów, władz miasta, przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu oraz twórców filmu. Malowidło

ozdobiło ścianę budynku przy ul. Mickiewicza 50.

To już drugi mural w ramach Dolnośląskiego Szlaku Filmowego w Wałbrzychu. Pierwszy znajduje się przy al. Wyzwolenia i nawiązuje do „Akademii Pana Kleksa”. Obydwa filmy były kręcone w Wałbrzychu i właśnie taka jest idea wałbrzyskich murali.

- Będzie też trzeci mural w Śródmieściu. Zrobimy konsultację z mieszkańcami, do którego filmu powinien nawiązywać, a realizowano ich w mieście sporo. Zapytamy, jaki film wydaje się najbardziej odpowiedni. Wszystkim ta inicjatywa bardzo się spodobała. Może „Hrabina Kozel”, nie przywołując „Komornika”. „Czarne Stokrotki” są też aktualne bardzo - zapowiedział Roman Szelemej, prezydent Wałbrzycha, któremu mural bardzo się podoba.

Mural podoba się wałbrzyszanom

- Uwielbiam murale. Chętnie je oglądam, to coś wspaniałego. A ten tutaj bardzo mi się podoba. Mam do tego budynku sentyment, bo mieszkał tu mój tato - mówi pani Emilia, mieszkanka ul. Batorego, a wtórują jej towarzysze, mąż i koleżanka.

FOT. ADRIANNA SZURMAN

W Wałbrzychu odsłonięto nowy mural, inspirowany kultowym dziś filmem „Sztuczki”.

Jak podkreśla prezydent Roman Szelemej, film „Sztuczki” nawiązuje do trudnego wałbrzyskiego DNA, ale prawdziwego. Kontekst filmu nie jest łatwy, tak jak historia naszego miasta.

- Wiemy, że kolejne miasta na Dolnym Śląsku będą miejscem realizacji tego znakomitego pomysłu. To też podkreślenie, jak bardzo bogaty kulturowo jest

Dolny Śląsk. Jak często jest wybierany do realizacji filmów. Dziękuję inicjatorom, przedstawicielom Urzędu Marszałkowskiego i Dolnośląskiemu Centrum Filmowemu, pani projektant oraz wykonawcom - powiedział Roman Szelemej.

Bartomiej Kubicz, dyrektor Departamentu Gospodarki i Promocji UMWD podkreślił, że już

rok temu z reprezentantkami DCF, panią Iza Kuc-Kuriatą i Kamilą Świerczyńską zaczęła się rozmowa o muralach: jak je realizować, co powinny przedstawiać.

- Dobra wola Wałbrzycha sprawiła, że zaczęliśmy właśnie tutaj. A już wiemy, że będziemy ogłaszać kolejny konkurs, w którym będą mogły wystartować też inne miasta, nie tylko Wał-

brzych. Dolny Śląsk ma bogatą filмотekę - podkreślił dyrektor Kubicz.

Magdalena Klich-Kozłowska, dyrektorka Dolnośląskiego Centrum Filmowego podkreśliła, że inne miasta są bardzo zainteresowane pomysłem. I wiadomo już, że kolejny mural powstanie w Legnicy.

Autorka i wykonawcy są zadowoleni

Swoją myślą na ścianie budynku przy Mickiewicza podziwiała Malwina Hajduk, autorka ilustracji. - To mój pierwszy mural i podoba mi się efekt. Zaproponowałam dwa, ten drugi był bardziej mroczny. Obydwa zawierały element wiaduktu kolejowego, który jest pokazany w filmie i oczywiście postać Damiana Uła, czyli filmowego Stefka - wyznała ilustratorka.

Wykonawcy - Karol Chada i Kamil Tobiasz - powiedzieli, że malowanie nie było łatwe, bo ściana, choć docieplona, okazała się mocno nierówna. Co ciekawe, pan Kamil pochodzi z Oławy, gdzie film „Sztuczki” również był kręcony. Do Wałbrzycha zagląda dość często. Jest autorem muralu z „Kleksem” i malował także na ścianie szkoły TEB Edukacja. ©

Przebrani robotnicy kradli z budowy

Okradli budowę w Wałbrzychu, udając pracowników firmy budowlanej. Złodziejski łup znaleziono w busie.

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Udawali pracowników firmy budowlanej i okradli budowę w Wałbrzychu. Przylapali ich inni pracownicy. Policjanci przecierali oczy ze zdumienia.

- Policjanci drugiego komisariatu otrzymali informację o kradzieży na terenie budowy w rejonie ul. Sikorskiego i Bethovena w Wałbrzychu. Sprawy byli wyposażeni, jak prawdziwi robotnicy. Mieli kamizelki odbłaskowe, stację nadawczo-odbiorczą, biały samochód dostawczy z napisem „Zapatrzenie”, a na nim sygnały świetlne. Wyglądali, jak pracownicy, wykonujący zadania przy przebudowie drogi - mówi

Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu.

Jak dodaje, 18, 23, 39 i 45-latek wpadli na pomysł, że będą wycinać kable telekomunikacyjne, by je później sprzedać. Wpadli jednak na gorącym uczynku kradzieży - po tym, jak prawdziwi pracownicy zorientowali się w całym procederze.

- Wyszło na jaw, że podejrzani działali w ten sposób drugi dzień z rzędu. Straty w mieniu zostały wstępnie oszacowane na około 15 tysięcy złotych. Już teraz wiadomo, że poza kablami telekomunikacyjnymi wałbrzyszanie ukradli z budowy także dwie rury wodne.

Cała czwórka została zatrzymana. Grozi im kara pozbawienia wolności do pięciu lat. O losie podejrzanych zadecyduje sąd. ©

Most nad Strzegomką zamkną na cały rok

Paweł Gołębiowski
Dobromierz

W połowie października ruszą prace remontowe mostu nad rzeką Strzegomką, w ciągu drogi krajowej nr 34. To okolice miejscowości Dobromierz.

- Zakres prac remontowych jest szeroki i obejmuje usunięcie istniejącej nawierzchni jezdni wraz z urządzeniami dylatacyjnymi oraz demontaż kap chodnikowych i elementów wyposażenia. Zostanie skuta skorodowana warstwa płyty pomostu, a w jej miejscu ułożony nowy beton. Przeprowadzimy też oczyszczanie dolnej powierzchni płyty pomostowej, dźwigarów i podpór z resztek powłok ochronnych, a także

usuniemy skorodowaną otulinę prętów zbrojeniowych, oczyścimy je i zabezpieczymy antykorozyjnie - mówi Piotr Królak, kierownik Działu Przygotowania Produkcji - Budownictwo Mostowe w firmie Berger Bau, która jest wykonawcą remontu.

Wykonane zostaną też nowe kapy chodnikowe, nawierzchnia drogowa wraz z izolacją, barierami energochłonnymi i systemowymi urządzeniami dylatacyjnymi. Na zakończenie wszystkie powierzchnie betonowe zostaną pokryte powłokami ochronnymi. Koszt remontu to blisko 4 mln zł.

Prace mają potrwać 12 miesięcy, aż do końca września 2026 roku. Niestety, na ten czas most zostanie całkowicie zamknięty, a ruch pojazdów poprowadzony objazdami. ©

KRÓTKO

POWIAT ŚWIDNICKI

Na czołówek z tirem

Do groźnego wypadku doszło 7 października na drodze między Świebodzicami a Mokrzeszowem w powiecie świdnickim. Bus zderzył się z prawidłowo jadącym tirem i wyładował w przydrożnym rowie. Jak wstępnie ustaliła świdnicka policja, do zdarzenia doszło z winy 25-letniego kierowcy busa, który stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na przeciwny pas ruchu. Bus otarł się jeszcze o osobowego mercedesa i wyładował na boku w rowie. Droga przez kilka godzin była zablokowana. Ranne zostały dwie osoby - kierowca busa i 47-letni kierowca tira. Obydwaj zostali przewiezieni do szpitala. ADA

WAŁBRZYCH

Dachowała osobówka

8 października niebezpiecznie było na zjeździe z Kozic w kierunku ul. Noworudzkiej w Wałbrzychu. Policjanci ruchu drogowego ustalili, że 54-letni kierujący nie zauważył, iż jest już wyprzedzany - pomimo podwójnej linii ciągłej - i sam rozpoczął nieprawidłowy manewr wyprzedzania. Wtedy zahaczył lewym bokiem auta w jadący już pasem dla ruchu z przeciwnego kierunku samochód, a ten ostatecznie kilkakrotnie dachował w przydrożnym rowie. Dwie kobiety w wieku 39 i 60 lat z pojazdu, który dachował, zostały zabrane do szpitala. Kierujący byli trzeźwi. ADA

STARE BOGACZOWICE

Było ślisko, wyładowała w rowie

Jesienna pogoda powoduje, że na drogach warunki do jazdy stają się trudne. Warto o tym pamiętać i jeździć z odpowiednią prędkością. Przekonała się o tym pewna 27-letnia mieszkanka Bolkowa. Kobieta 1 października w Starych Bogaczowicach, na ulicy Główniej, straciła panowanie nad samochodem osobowym i wjechała nim do przydrożnego rowu. Na szczęście podróżowała sama, nie odniosła obrażeń i była trzeźwa. Kierująca nie uniknęła jednak mandatu, a do tego z powodu uszkodzeń auta policjanci zatrzymali jej dowód rejestracyjny. PG

Piotr Czepukowicz i Bartosz Balcerzak wierzą w powodzenie nowego lokalu w Wałbrzychu.

GASTRONOMIA KOŁO PIZZY HUT RUSZYŁ DÖNER KEBAB

Smaki są znane, lecz marka nowa

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Döner Kebab tuż koło Pizzy Hut w Wałbrzychu serwuje dania od 7 października. Zazrzeliliśmy do środka, by zobaczyć co i za ile.

Nowa restauracja z kebabem działa od 7 października w Wałbrzychu. W lokalu tuż koło Pizzy Hut można usiąść w przestronnym wnętrzu i zamówić jedzenie bezpośrednio u obsługi albo na interaktywnych tablicach, podobnych do tych w restauracjach Mc Donalds'. Postanowiliśmy zobaczyć, jak jest w środku i co można zjeść w Döner Kebab.

Na Podzamczu miejsce znajdzie się dla każdego

Właśnie na Podzamczu działa już kilka restauracji z kebabem, m.in. koło kościoła przy ul. Jana Pawła II czy Fortecznej. Ale takiego kebaba jeszcze w Wałbrzychu nie było. To sieć Döner Kebab, która triumfy gastronomiczne święci głównie w północnej części

kraju, na przykład w Międzyzdrojach.

- Nie boimy się konkurencji na Podzamczu. To tak duże osiedle, że myślę, iż każdy znajdzie swój ulubiony kebab. My na pewno wyróżniamy się jakością, czystością, pięknym wnętrzem restauracji no i marką - mówi nam Piotr Czepukowicz, główny menadżer nowej restauracji w Wałbrzychu.

Klienci mogli liczyć na promocje

Lokal ruszył w miniony wtorek, 7 października, przy ul. Wieniawskiego 70. Tuż obok rozbudowywanego kompleksu handlowego S1, koło Pizzy Hut.

- Co ciekawe, to jeden właściciel prowadzi obydwa lokale i mamy nadzieję, że Döner Kebab przypadnie do gustu wał-

brzyszanom. Tak samo, jak lubiana przez nich Pizza Hut - słyszemy w lokalu.

Dla klientów przewidziano promocje. W pierwszym dniu udzielano je za zdjęcie z maskotką przed lokalem i oznaczenie go w mediach społecznościowych. Ale prawdziwa feta z okazji otwarcia odbyła się w sobotę, 11 października. Pierwszym 100 osobom, które tego dnia odwiedziły restaurację, serwowano kebaba za złotówkę.

- Przygotowaliśmy akcję w sobotę, żeby każdy miał szansę na promocję. Wiadomo, we wtorek o godzinie 12.00 ludzie są w pracy, a sobota to dzień wolny - zaznaczał menadżer.

Menadżerowie są pełni optymizmu

Piotr Czepukowicz (menadżer w Wałbrzychu) i Bartosz Balcerzak (menadżer marki na Polskę) byli podczas otwarcia restauracji na Podzamczu pełni optymizmu. Wierzyli, że trafili „w dziesiątkę” zarówno z lokalizacją nowej restauracji, jak też z jej menu. ©

EKSMISJA DWOJE STARSZYCH LUDZI MUSI OPUŚCIĆ BUDYNEK PRZY UL. ŚW. BARBARY. NIE MAJĄ SIĘ GDZIE PODZIAĆ

Dorota i Józef z Wałbrzycha wpadli w spiralę nieszczęść. Pętla się zaciska...

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Nie doszło do planowanej eksmisji mieszkańców przewidzianego do wyburzenia budynku przy ul. Św. Barbary 4 w Wałbrzychu. Ale ta eksmisja i tak będzie.

Wałbrzyszan poruszyła historia eksmisji pary starszych ludzi z Wałbrzycha, która miała odbyć się przy ul. Świętej Barbary w Wałbrzychu. Z budynku, który od lat jest przeznaczony do wyburzenia i w którym mieszkanie urąga godności człowieka. Sprawa dotyczy dwojga wałbrzyszan: starszego pana na emeryturze, który całe życie przepracował dla miasta i jego konkubiny. Do dramatu doszło przez splot różnych okoliczności.

Radny i dziennikarze nagłośnili problem

Sprawą eksmisji pana Józefa i jego konkubiny zainteresował się radny Rafał Kiercz i lokalni dziennikarze, którzy nagłośnili problem.

- Ten człowiek całe życie przepracował dla miasta, w wałbrzyskich wodociągach i teraz, kiedy jest na emeryturze, chory, nieporadny, ma się znaleźć na ulicy?! - grzmi Rafał Kiercz.

Z parą ze Świętej Barbary solidaryzują się zwykli wałbrzyszanie. Zaznaczają, że każdy może się znaleźć w trudnej sytuacji. Wystarczy stracić pracę, zachorować, być nieporadnym, przegapić ważne pisma albo poddać się zwyczajnie i dramat gotowy.

Mąż pił, bił, ale pieniądze na jedzenie przynosił

Spirala nieszczęść i zadłużenia mieszkańców sięga wielu lat wstecz. Pani Dorota mieszkała przy Św. Barbary z mężem. Alkoholikiem. Nie pracowała, bo opiekowała się sześciorgiem dzieci i jakoś próbowała związać koniec z końcem. Mąż pił, bił, ale pieniądze przynosił. Nie było ani 500, ani 800 plus, a wsparcie z instytucji na niewiele wystarczało.

- Mąż umarł, dzieci zabrali do domu dziecka, bo ja nagle miałam znaleźć pracę, a mieszkanie nie nadawało się do tego, by w nim mieszkać. Byłam sama i sześcioro maluchów do wykarmienia, ubrania, wy-

Pani Dorota i pan Józef wiedzą, że od eksmisji nie ma odwrotu, nie ma odwołania...

słania do szkoły - opowiada pani Dorota.

W końcu znalazła pracę we Wrocławiu, w akwarystyce.

- Wie pani, przy terrariach i akwariach pracowałam. Mieszkanie na Barbary było zadłużone, nie stać mnie było na opłacanie czynszu i utrzymanie się tam. Wynajmowałam pokój u takiej niewidomej pani, zajmowałam się jej wnukiem, sprzątałam, chodziłam po zakupy - opowiada pani Dorota.

Jak mówi, co mogła, kupowała dzieciom, które były w rodzinach zastępczych i w domach dziecka. Odwiedzała, kiedy mogła. Wróciła do Wałbrzycha, poznała pana Józefa. Razem są kilkanaście lat. Dzieci, dzisiaj już dorosłe, mówią na niego „tatko”. Lubią go.

Pan Józef ma demencję

Dzisiaj pan Józef ma demencję i wysokie ciśnienie. Bywa, że nie do końca wie, co się dzieje. Kiedy z nim rozmawiam, pyta mnie, dlaczego wyłączyłam im prąd. Thumaczę, że jestem dziennikarką. Rozumie, opowiada o pracy, rodzinie. Pani Dorota wspomina o ludziach, u których bezskutecznie szukała pomocy, padają ważne w mieście nazwiska.

Czasem na ziemię pada także pan Józef. Jak wtedy, gdy pani Dorota wróciła z pracy i zastała go leżącego na podłodze. Kompletnie bezradnego. Dziś jest osobą niesamodzielną, ma zaniki pamięci, trudności z wykonywaniem zwykłych, codziennych czynności, problemy z orientacją. Pyta, czy skoro nie ma prądu, to chociaż światło jest w łodówce. Prosi, żeby to sprawdzić.

- Znalazłam pracę w Happy Dayu na Podzamczu. Jako pomoc kuchenna. Później nauczyłam się robić pizzę i pracowałam za najniższą krajową. Bardzo to lubię, ale musiałam zrezygnować z pracy, kiedy wróciłam do domu, a Józef leżał nieprzytomny. Nie stać nas na opiekunkę, wszystko idzie na jedzenie i leki. A mieszkanie? Jest już tak zadłużone, poza tym proszę się rozejrzeć, za co mamy płacić 1000 zł, przecież to ruina, rudera, która idzie zaraz do wyburzenia - mówi pani Dorota.

Wtórkuje jej radny Rafał Kiercz. Grzyb, pleśń, sypiące się tynki ze ścian, pepsuty piec. Całość jest w fatalnym, dramatycznym, tragicznym wręcz stanie. Trudno to nawet opisać. Gdyby było inaczej, miasto nie chciałoby wyburzyć tego bu-

dynku. W dniu eksmisji przyjechał do pani Doroty po nocce.

- Żeby obronić tych ludzi przed eksmisją, żeby im jakoś pomóc - mówi.

Tak, jak on, na Świętej Barbary pojawili się ludzie, którzy stanęli za panią Dorotą murem. To pracownicy z pizzerii Happy Day i inni przyjaciele. Był komornik z nakazem eksmisji, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Eksmisja została jednak wstrzymana z uwagi na to, że gwałtownie pogorszył się stan zdrowia pana Józefa. Interwieniowało pogotowie. Urzędnicy obiecali pomoc. Budynek jest przeznaczony do wyburzenia, jest wyrok sądu i nakaz. Nie ma odwrotu, nie ma odwołania.

Bezdušní urzędnicy?

- I widzi pani, to jest tak, że na końcu zawsze winą obarcza się „bezdušnego urzędnika”. Ale to nie jest tak. My działamy w granicach prawa. Podobnie

Rafał Kiercz: - Wierzę, że urzędnicy pomogą, bo po tym, w jaki sposób odnosili się do mnie w czasie interwencji, mam spore wątpliwości.

jak komornik. Pan radny raczej kieruje się emocjami i ja to rozumiem, ale należy zrozumieć także nas. Musimy działać w granicach prawa - mówi Krzysztof Kalinowski, kierownik referatu lokalowego Miejskiego Zarządu Budynków w Wałbrzychu.

I dodaje: - Ci państwo latami nie płacili za mieszkanie, narosły potężne długi. Nie zwrócili się do MOPS ani urzędu o jakąkolwiek pomoc, nie napisali żadnego pisma. Nic. Nie stawili się nawet w sądzie, gdzie zapadł wyrok w ich sprawie. W efekcie sąd zarządził eksmisję, bez prawa do lokalu socjalnego, a komornik przyszedł to prawo wykonać. W przyszłym roku ten budynek zostanie wyburzony. To, że dzisiaj ta eksmisja nie została przeprowadzona, niewiele zmienia. Poza tym, że ci ludzie zyskują trochę czasu na uporządkowanie spraw, ale czy zdążą? - zastanawia się Krzysztof Kalinowski.

Zaznacza, że budynek jest połączony z drugim przy ul. Św. Barbary 5, z którego wszyscy już zostali wykwaterowani. Teraz kolej na Barbary 4. Mieszka tam obecnie pięć rodzin.

- Wszystkie mają uregulowaną sytuację prawną, trzy rodziny otrzymają od gminy lokal socjalny, a czwarta zamienny. Problem dotyczy tylko tej jednej rodziny. A my bez wyroku sądu nie możemy przyznać mieszkania wbrew przepisom, sami z siebie - tłumaczy Krzysztof Kalinowski.

MOPS obiecuje pomoc

Na miejscu - poza radnym Kierczem - byli także pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej (w strukturach MOPS), którzy obiecali pomóc rodzinie.

- My nie znaliśmy sytuacji tych państwa. Ani oni sami, ani nikt inny nie dał nam znać, że takiej pomocy potrzebują. Dowiedzieliśmy się standardowo, że taka eksmisja będzie przeprowadzona pod konkretnym adresem. Nie znamy nazwisk ani historii tych ludzi, ani ich sytuacji życiowej. Pojechał na miejsce m.in. psycholog, który asystuje w takich sytuacjach. Ci ludzie mieli trafić do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, żeby zyskać czas na uregulowanie swojej sytuacji, a jeśli tak by się nie stało, trafiliby do schronisk, które prowadzimy albo do domu opieki. Przecież na ulicę nikt by ich nie wyrzucił - tłumaczy

czy Łukasz Lipka, zastępca dyrektora wałbrzyskiego MOPS.

I podkreśla, że możliwości jest kilka. Przede wszystkim, kiedy MOPS zna już sytuację rodziny, obejmie ją pomocą. Urzędnicy zobowiązali się do pomocy w napisaniu pisma o przyznanie lokalu socjalnego, a jeśli dochód z emerytury będzie zbyt duży - komunalnego. Do pracy w pizzerii chciałaby wrócić pani Dorota, bo jest tam dla niej miejsce. W ostateczności są też domy pomocy społecznej - dzienne i całonocne.

Obecnie w mieszkaniu został odcięty prąd. A oglądanie telewizji to w zasadzie jedyne zajęcie pana Józefa, który większość czasu spędza w łóżku albo na kanapie. Porusza się o lasce. Pani Dorota nie przedłużyła umowy na dostawę energii, bo miała być eksmitowana. Kiedy zajrzeliśmy do środka, na podłodze stały jeszcze torby, gotowe do wyniesienia. Naprawdę niewiele tego było...

Mieszkanie do remontu od gminy zostało odebrane

Okazało się także, że pan Józef kilka lat temu otrzymał od miasta mieszkanie do remontu. Na Podgórzu. Niestety, przez kilka lat nie zrobił tam nic, więc miasto komisyjnie mu je zabrało. Nie wiemy, w jakiej był już wówczas kondycji psychofizycznej i dlaczego tak się stało.

Nasi rozmówcy zgodnie przyznają, że z całej tej historii płynie kilka oczywistych wniosków. Jeden to taki, by nie czekać na najgorsze, nie zaniedbywać swoich spraw i szukać pomocy w urzędach, kiedy jest jeszcze na to czas. A drugi to taki, by sąsiedzi, przyjaciele czy rodzina interweniowali w porę, kiedy jeszcze można pomóc.

- Mamy taką akcję: „Zmarł, bo nikt nie zapukał”, ale to dotyczy także wielu innych aspektów. Gdybyśmy wiedzieli, że jest tam taka sytuacja, moglibyśmy działać, pomóc w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności, pomóc w napisaniu wniosku o lokal socjalny wcześniej, bo taka procedura trwa długo, przyznać asystenta osobie niepełnosprawnej. Ale nie wiedzieliśmy. Wystarczy zadzwonić pod nr 74 664 09 09 - tłumaczy Łukasz Lipka i apeluje: - Ludzie, nie czekajcie z pomocą!@@

POMAGAMY! W MIEROSZOWIE ZOSTAŁ ROZEGRANY NIEZWYKŁY, CHARYTATYWNY MECZ PIŁKI NOŻNEJ NA POTRZEBY DOMU

Futbol połączył ludzi, pragnących nieść

Dopisała pogoda, przyjechało wiele osób, które pragnęły jednego - wesprzeć akcję.

Naprzeciw siebie stanęły do towarzyskiego boju dwie drużyny - Zielonych i Żółtych.

Celem charytatywnego meczu piłkarskiego w Mieroszowie było zebranie środków na wyposażenie

Wiek, płeć ani stopień wytrenowania graczy nie miały żadnego znaczenia. Liczyła się tylko wspólna idea.

Przygotowano masę atrakcji, między innymi pokazowy trening z mistrzem freestyle'u Dobrosławem Kowalskim.

U DZIECKA „CATHARINA” W NOWYM SIODLE

Wsparcie

enie siłowni dla dzieci i młodzieży w Domu Dziecka „Catharina”.

By zysk był jak najpokaźniejszy, przygotowano m.in. stoiska gastronomiczne i loterię fantową z nagrodami.

Samorządowcy deklarowali, że mogą zagrać w każdej drużynie. Byle tylko dołożyć się do szczytnego celu.

Na boisku spotkali się samorządowcy, zawodnicy lokalnych klubów i wychowankowie „Cathariny”.

Panowie zachowywali się szarmancko. Atakowani na boisku przez panie natychmiast oddawali im piłkę.

Na takim wydarzeniu nie mogło zabraknąć policjantów. Przyjechali z pięknymi psami.

Gry i zabawy dla dzieci znakomicie uzupełniały futbolową zabawę w Mieroszowie.

JAKIE TAJEMNICE SKRYWA CEGŁÓW?

Gdy spaceruje się uliczkami tego urokliwego miasteczka położonego w pół drogi między Warszawą a Siedlcami, trudno jest uwierzyć, że skrywa jakąś tajemnicę. Na wiele lat została zapomniana, aż wreszcie kilka tygodni temu właściwie przypadkiem odkryli ją archeolodzy.

Maciej Koprowicz

Cegłów w powiecie mińskim (nie mylić z Cegłowem w powiecie grodzkim, dokładnie po drugiej stronie Warszawy) to miasto na mapie Polski całkiem niepozorne.

W cieniu dwóch kościołów

Cegłów zamieszkuje około 2,2 tysięcy mieszkańców, których życie koncentruje się wokół dwóch miejscowych kościołów, obu pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela - jednego rzymskokatolickiego (w tym przypadku Jan ma jako patron do pomocy również św. Andrzeja), a drugiego mariawickiego. Miłośnicy kuchni regionalnej mogą też znać Cegłów z pysznych zapiekanych pierogów, zwanych sójką mazowiecką i wpisanego na listę produktów tradycyjnych koziego sera.

Historia na cegle pisana

Jednak nie dla doznań kulinarnych wybraliśmy się do Cegłowa. Interesował nas wspomniany katolicki kościół pw. św. Jana Chrzciciela i św. Andrzeja Apostoła. Świątynia stoi przy placu Anny Jagiellonki, nieopodal stacji Kolei Mazowieckich, którymi można przyjechać do Cegłowa bezpośrednio z Warszawy. Jej historia sięga lat 40. XIV wieku, kiedy to fundacji kościelnej na tym terenie dokonała księżniczka mazowiecka Anna Fiodorówna (dawniej błędnie zwana Anną z Holszańskich), żona księcia Bolesława Januszowica i wnuczka wielkiego księcia litewskiego Olgierda. Początkowo był to kościół drewniany - murowany wzniesiono około 1525 roku z inicjatywy księdza Jana Grotowskiego, na zlecenie regentki księstwa mazowieckiego, Anny Radziwiłłówny. Na początku następnego stulecia budynek musiał zostać gruntownie wyremontowany, co stało się na żądanie biskupa poznańskiego Wawrzyńca Goślickiego (ta część Mazowsza, wraz z Warszawą, kościelnie podlegała wówczas Poznaniowi). Biskup skarżył się szczególnie na fatalny stan posadzki. Z czego ów stan wynikał, za chwilę się dowiemy.

Cegłów, czy też Cebrów lub Cembrów, jak go wtedy nazywano, nie należał do szczególnie znaczących miejscowości wschodniego Mazowsza. Gdzie

Archeolodzy datują ceglowskie pochówki od połowy XVI do połowy XVIII wieku.

mu tam było do Czerska, Liwa czy Warki. Ale skoro miał swoją parafię, erygowaną w 1534, to też nie był jakąś pierwszą lepszą mieściną. Otoczony piaskami gliniastymi Cegłów bogacił się na produkcji, nomen omen, cegieł. Rozwijał się tak dobrze, że w 1621 otrzymał od króla Zygmunta III Wazy prawa miejskie. Stać go było na postawienie i utrzymywanie murowanego kościoła, pięknie odrestaurowanego i ponownie poświęconego w 1629. Mieszkańcy byli z niego na tyle dumni, że pragnęli w nim przebywać nawet... po śmierci.

Ewenement w skali kraju

Pochówki w świątyniach w czasach staropolskich nie są jakąś niesamowitą rzadkością. Wewnątrz świątyń chowano duchownych, przedstawicieli miejscowej szlachty, a czasem też mieszczan. Jednak czymś zupełnie unikatowym jest pochówek ponad 170 osób, co miało miejsce w kościele ceglowskim. Zmarli składani byli bezpośrednio do ziemi, pod posadzką, co wyjaśnia niezadowolenie biskupa Goślickiego z jej marnej kondycji. Ceramiczne płytki o wymiarach 18x18 cm musiały być każdorazowo zdejmowane, by można było wykopać dół i pochować w nim następnego ceglówianina. A procesy gnilne wywołujące „pracę” ziemi dodatkowo wypaczały grunt pod podłogą.

- Taka ogromna liczba pochówków w niewielkim ko-

ściele to na pewno ewenement na skalę polską - mówi nam Marcin Wagner z Wydziału Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. - Z całą pewnością spoczywają tutaj mieszkańcy miasteczka Cegłów - kobiety, mężczyźni i dzieci. Mamy też kilku księży, co możemy wnosić po ustawieniu ciał. Głową w kierunku wejścia byli chowani zwykli ludzie, głowa od strony ołtarza wskazuje na duchownego. Zachowało się również kilka fragmentów ornatu, co potwierdza obecność kapłanów. Znaczny odsetek wszystkich pochówków stanowią dzieci, co również jest czymś wyjątkowym.

Co ciekawe, odkrycia w Cegłowie dokonano właściwie przypadkiem. Zaczęło się po prostu od konieczności wymiany w kościele zniszczonej, częściowo drewnianej posadzki na podłogę w całości kamienną. Jako że świątynia od 1958 wpisana jest do rejestru zabytków, w takich sytuacjach potrzebna jest zgoda konserwatora. Następnie z reguły na miejsce zaprasza się archeologów, którzy rutynowo sprawdzają, czy prace remontowe nie spowodują zniszczenia jakichś cennych warstw kulturowych związanych z działalnością człowieka. Nie każda taka wizyta skutkuje wielkimi odkryciami. Tu było inaczej.

- Przed rozpoczęciem badań nie było przesłanek, by podejrzewać, że pod posadzką znajdziemy aż tyle szczątków -

mówi Marcin Wagner. - Najpierw zdjęliśmy kamienną posadzkę w prezbiterium. Poprosiłem swoją siostrę, Anię, by sprawdziła rumosz pod zdjętą podłogą. Okazało się, że znajdują się tam równolegle ułożone do siebie mury i fragment sklepienia, co ewidentnie wskazywało, że mamy do czynienia z kryptą usytuowaną dokładnie pod łukiem tęczowym, czyli na przejściu z nawy do prezbiterium.

Odkrycia dokonano w czerwcu tego roku. Dalej wydarzenia potoczyły się już bardzo szybko. W tym samym miesiącu konserwator zabytków wydał decyzję o zmianie charakteru prac w kościele z nadzoru archeologicznego na pełne badanie archeologiczne. Wagner kontynuuje: - Na początku sądziliśmy, że znajdziemy kilkadziesiąt pochówków. Ich liczba z czterdziestu siedmiu szybko skoczyła do przeszło stu siedemdziesięciu. Wiele z nich umiejscowionych jest jeden na drugim, miejscami znajdujemy dwie, trzy, nawet cztery warstwy pochówków.

Kwiaty, włosy, medaliki

Archeolodzy datują ceglowskie pochówki od połowy XVI do połowy XVIII wieku. Na pewno są młodsze niż rok 1799 - wtedy władze austriackie zakazały grzebania zmarłych w kościołach (po trzecim rozbiórze Polski w latach 1795-1807 Cegłów należał do imperium Habsburgów). Część ciał pochowano

w drewnianych trumnach z ty-powo mazowieckiej sosny zwyczajnej. Zaawansowany rozkład drewna w wielu przypadkach utrudnia, niestety, użycie do datowania metod dendrochronologicznych. Mimo wszystko, fragmenty trumien są poddawane naukowej analizie, o co dba prof. Paweł Kozakiewicz ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Podobnie jak zachowane szczątki składanych do grobu kwiatów, będą one cennym źródłem do badań zwyczajów pogrzebowych Mazowszan sprzed kilku wieków.

Na szczęście naukowcy mają do dyspozycji jeszcze inne odnalezione pozostałości, które mogą być pomocne w określeniu czasu konkretnych pochówków. W niektórych przypadkach przetrwały fragmenty ubrań, w których chowano zmarłych, na przykład ornat księzowski, opaski na włosy bądź dziecięce czepki. Do kilku czaszek wciąż są przytwierdzone włosy. Niezwykle cenne dla archeologów są drobiazgi, które można umiejscowić w konkretnym momencie historii - monety czy medaliki. Znalezione na przykład medalik z wizerunkiem Matki Bożej Łąkowskiej i datą 1752 - wtedy ukoronowano słynącą cudami figurę w Łąkach Bratniańskich (woj. warmińsko-mazurskie). Pozwala to na utożsamienie przynajmniej jednej z dwóch osób pochowanych w krypcie z poświadczoną w źródłach pisanych informacją o pochówku w „grocie” w kościele po połowie XVIII wieku, na którą natknął się regionalista dr Andrzej Nowik, autor cennej publikacji o dziejach miejscowości, „Na cegle pisane. Historia miasteczka Cegłów”. Niestety, źródła historyczne na temat ceglowskiej krypty są dość ubogie. Aż do drugiej połowy XVIII wieku nie dysponujemy dla miasta księgami metrykalnymi parafii, gdzie odnotowano by pogrzeby.

Skoro o pogrzebach w kościele Jana Chrzciciela wspominają źródła historyczne, to dlaczego odkrycia archeologów były taką niespodzianką? Czyżby wszyscy zapomnieli, że niegdyś chowano tam zmarłych?

- Kiedy już zaczęliśmy kopać w kościele, to ludziom z Cegłowa się przypomniało, że rzeczywiście coś o krypcie słyszeli - opowiada Marcin Wagner. - Jakies strzępki informacji z po-

kolenia na pokolenie przekazywane były. Mieszkańcy wskazywali możliwe umiejscowienie krypty w różnych miejscach kościoła, ale niekoniecznie tam, gdzie się rzeczywiście znajdowała.

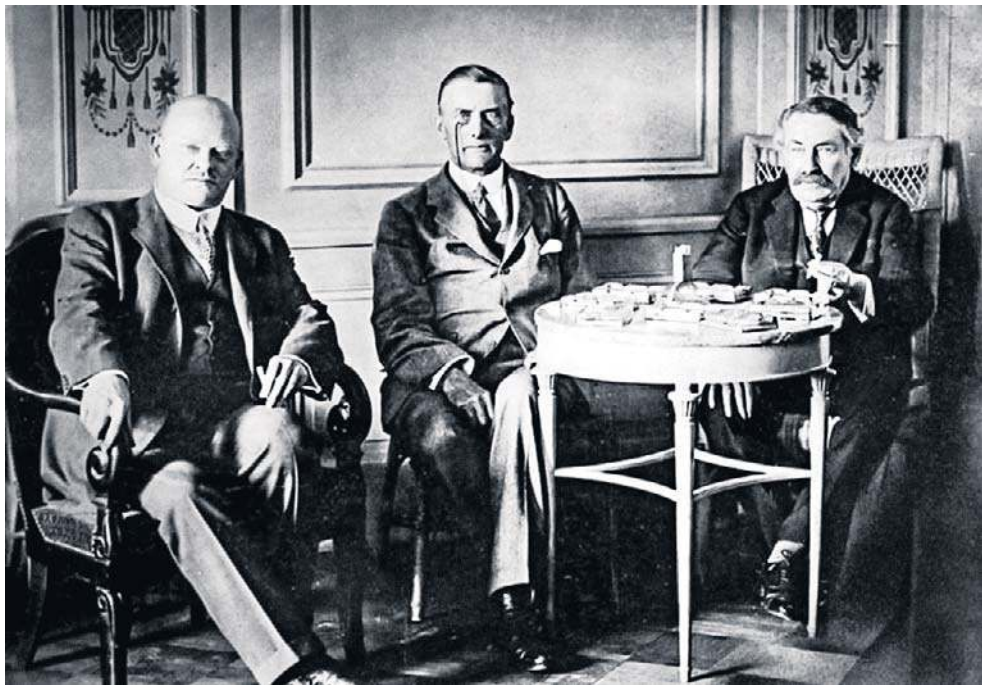
Pomogli Chińczycy

Prace w Cegłowie są kontynuowane. Ciągłe odkrywane są kolejne szczątki. Ale oczywiście wykopaliska nie mogą trwać w nieskończoność. Pan Marcin wyjaśnia:

- Trzonem prac do tej pory była nawa główna. Ale zmarłych chowano również w nawach bocznych. Pytanie brzmi, czy w nich znajduje się tylko jeden poziom pochówków, czy jest ich więcej. Od tego zależy, jak długo jeszcze potrwać prace. Ale już teraz możemy mówić o ewenemencie na skalę polską. Taka ilość pochówków w niewielkim kościele. Trudno powiedzieć, czy to zjawisko wystąpiło też w innych miejscach Mazowsza. Być może podobnie bogate pochówki czekają na odkrycie w sąsiednich miejscowościach?

Badania w kościele w Cegłowie prowadzą naukowcy z Wydziału Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z firmą archeologiczną Wykop Na Poziomie dra Szymona Lenarczyka. Co trzeba odnotować, polskich specjalistów wspierali też goście z... dalekich Chin. Byli to studenci Beijing Union University z Pekinu, którzy przyjechali do Polski na zaproszenie WA UW na tak zwaną szkołę letnią. Dwunastu przyszłych archeologów z Azji przez cztery tygodnie odbywało w Cegłowie swoje praktyki zawodowe.

A jak na tę nieoczekiwaną sławę, która spadła na mazowieckie miasteczko, reagują jego mieszkańcy? - Bardzo kibicują i dopingują - przekonuje mgr Wagner. - Przychodzą z dobrym słowem, niektórzy dokarmiają nawet bułeczkami (śmiech). Oczywiście, że pytają, kiedy skończymy, bo wiadomo, że czekają na otwarcie kościoła dla wiernych i powrót nabożeństw. Ale wiedzą, że robimy to, by odkrywać i ocalić dziedzictwo kulturowe. Było dla mnie dużym zaskoczeniem, jak wielu mieszkańców przyszło na spotkanie z archeologami w lokalnej bibliotece. Dostaliśmy wtedy od ceglówian wiele pozytywnej energii, która motywuje nas do pracy. ©

Gustav Stresemann (Niemcy), Austen Chamberlain (Wielka Brytania) i Aristide Briand (Francja) w Locarno w 1925 roku.

WIELKI TRIUMF NIEMIEC NA KONFERENCJI W LOCARNO

100 lat temu, 5 października 1925 r. rozpoczęła się konferencja w Locarno, stolicy szwajcarskiego kantonu Ticino. Przez dziesięć dni Niemcy przekonywały świat, że upokorzone po Wielkiej Wojnie są gotowe ponownie wejść do międzynarodowej polityki.

Mariusz Grabowski

Gdy 16 października kładziono ostatecznie podpisy pod traktatami, Niemcy mogły mówić o ogromnym dyplomatycznym sukcesie. Zaledwie trzy lata wcześniej, w Rapallo, wynegocjowały sobie klauzule najwyższego uprzywilejowania w stosunkach z Rosją Sowiecką, teraz zabezpieczały granice od strony zachodniej.

Rodzi się traktat

Art. 1 traktatu (tekst za wydaniem polskim z 1925 r.) stanowił: „Wysokie Strony Umawiające się gwarantują indywidualnie i zbiorowo, tak jak to postanowiono w następnych

artykułach, utrzymanie terytorjalnego status quo, wynikającego z granic między Niemcami a Belgią i między Niemcami a Francją, oraz nietykalność rzeczonych granic, tak jak są ustalone traktatem pokojowym, podpisanym w Wersalu dn. 28-go czerwca 1919 r. (...) odnoszących się do strefy zdemilitaryzowanej”.

W art. 2 precyzowano: „Niemcy i Belgia, oraz Niemcy i Francja, zobowiązują się wzajemnie nie dokonywać ataku ani najazdu, oraz nie uciekać się, ani z jednej, ani z drugiej strony, w żadnym wypadku do wojny”.

A w art. 3 dodawano: „Biorąc pod uwagę zobowiązania,

przyjęte w artykule 2 niniejszego traktatu, Niemcy i Belgia, oraz Niemcy i Francja zobowiązują się załatwiać drogą pokojową i w sposób poniżej ustalony wszystkie sprawy, jakiegokolwiek byłyby rodzaju, które mogłyby je dzielić, a które nie mogłyby być uregulowane w drodze zwykłego postępowania dyplomatycznego”.

Pokojowe Noble

Jesienią owego roku do Locarno zjechała się elita dyplomatycznego świata. Niemcy były reprezentowane przez ministra spraw zagranicznych Republiki Weimarskiej Gustava Stresemanna i ówczesnego kanclerza Hansa Luthera.

Na zaproszenie przybyli ministrowie spraw zagranicznych: Francji - Aristide Briand, Wielkiej Brytanii - Joseph Austen Chamberlain, Włoch - Benito Mussolini oraz Belgii - Emil Vandervelde.

Do Locarno przybyli również polski minister spraw zagranicznych Aleksander Skrzyński oraz przedstawiciel Czechosłowacji Edvard Beneš. Obaj jednak nie zostali dopuszczeni do udziału w obradach przy głównym stole, mogli jedynie obserwować dyplomatyczną ofensywę Niemców.

A także słuchać chętnych wypowiedzi Chamberlaina, który konferencję lokarnęską kwitował tak: „Odtąd nie ma już zwycięzców i zwyciężonych”. Za swoje zasługi w Locarno otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla. Identycznie uhonorowano też Stresemanna i Brianda, tyle że w 1926 r.

Niemcy w Lidze Narodów

Niewątpliwie układ z Locarno był wielkim sukcesem Niemiec, które powróciły do pierwszej ligi europejskich potęg. Na Zachodzie panowało przekonanie, że między dawnymi wrogami z czasów Wielkiej Wojny będzie możliwa pokojowa koegzystencja.

Miało to swoje praktyczne konsekwencje: zmieniono harmonogram spłat niemieckich kontrybucji, a w następnym roku umożliwiono Niemcom dołączenie do Ligi Narodów. Należały doń formalnie od 8 września 1926 r., wystąpiły zaś 21 października 1933 r.

Pozornie miało to wzmocnić tę międzynarodową organizację, utworzoną na mocy postanowień wersalskiej konferencji, jednak Locarno udowodniło, że bezpieczeństwo zbiorowe gwarantowane przez układy wielostronne nie ma takiej siły sprawczej jak tradycyjne umowy dwustronne między poszczególnymi państwami.

Istnieją dwie Europy

Istotą traktatu był tzw. pakt reński, podpisany przez Niemcy z Francją, Belgią, Wielką Brytanią i Włochami. To on gwarantował nienaruszalność granicy między Niemcami a Francją i Belgią, przy czym Wielka Brytania i Włochy miały w razie agresji ze strony Niemiec lub Francji udzielić pomocy stronie napadniętej.

Układy lokarneńskie potwierdzono w Londynie 1 grudnia 1925 r., a ratyfikowano w następnym roku (złożenie dokumentów ratyfikacyjnych w Sekretariacie Ligi Narodów w Genewie 14 września 1926 r.). Intencją twórców było obowiązywanie „tak długo, aż na żądanie którejkolwiek z Wysokich Stron Umawiających się notyfikowane innym Mocarstwem podpisującym trzy miesiące naprzód, Rada Ligi większością co

najmniej dwóch trzecich głosów, stwierdzi, że Liga Narodów zapewnia Wysokim Stronom Umawiającym się dostatecznie gwarancje” wówczas wygaśnięcie nastąpić miało po upływie jednego roku. W praktyce weszły one w życie na lat dziesięć, gdyż Niemcy wypowiedziały je w 1936 r., po rozpoczęciu remilitaryzacji Nadrenii.

Stresemann rządzi

W Europie postanowienia Locarno uznano za ogromny sukces. Konferencja przyczyniła się do poprawy politycznej, zaś „duch Locarno” unosił się nad Europą przez kolejne lata. Owo poczucie bezpieczeństwa i pokoju okazało się jednak bardzo złudne.

Niemcy robili wszystko, aby powrócić do dawnej potęgi, krok po kroku odrzucając wszystkie ograniczenia narzucone na nich jako kara za wywołanie Wielkiej Wojny. Poczucie krzywdy za traktat wersalski było ogromne, a większość społeczeństwa niemieckiego popierała dążenia zmierzające w kierunku odzyskania pozycji sprzed 1914 r.

Gustav Stresemann uznany został niemalże za bohatera narodowego. Owocem jego pokojowej polityki w zachodniej części Europy było uzyskanie przez Niemcy pozycji równorzędnego partnera na arenie międzynarodowej i pozwoliło im odgrywać - jak dowodzono - „rolę stosowną do ich pozycji gospodarczej”. Pozycji Stresemanna nie przeszkodziło nawet podpisanie przezeń w imieniu Niemiec, latem 1928 r., tzw. paktu Brianda-Kellogga, nakazującego rezygnację z wojny bez rozróżnienia na wojny agresywne i obronne.

Polska z boku

Zupełnie inną politykę niż wobec Zachodu Stresemann prowadził wobec Polski. Jego głównym celem była likwidacja „polskiego korytarza”. Środkiem nacisku na Rzeczpospolitą stała się dlań mniejszość niemiecka i rozpoczęta w 1925 r. wojna celna między Polską a Niemcami.

Bardzo mylił się korespondent PAT na konferencję, który donosił, że „Pakt wschodni jest osiłą rozmów w Locarno”, a minister Skrzyński, spotykając się ze Stresemannem i Chamberlainem, odgrywa podczas prowadzonych tam rozmów rolę „decydującą”. Było wręcz przeciwnie - układy lokarneńskie otworzyły Niemcom drogę do rewizji granicy z Polską. Wprawdzie rozbrojone Niemcy do użycia siły jeszcze nie były zdolne, ale niczego na przyszłość nie wykluczano.

Mimo wielu starań, by na konferencji zagwarantowano również granicę polsko-niemiecką, polscy dyplomaci nie uzyskali w tej kwestii wsparcia mocarstw zachodnich. Gwa-

rancję granicy wschodniej zadeklarowała jedynie Francja, z którą Polska i tak już była w sojuszu od 1921 r.

„Czy z tego będzie wojna?”

W Locarno podpisano ponadto cztery układy arbitrażowe, które Niemcy zawarły z Francją, Belgią, Polską i Czechosłowacją, oraz dwa układy gwarancji wzajemnej między Francją z jednej strony a Polską i Czechosłowacją z drugiej.

Art. 1. umowy Niemiec z Polską brzmiał: „Wszelkie sporne sprawy między Niemcami a Polską, jakiegokolwiek byłyby rodzaju, co do których Strony zaprzeczałyby sobie wzajemnie pewnego prawa, a które nie mogłyby być załatwione polubownie w drodze zwykłego postępowania dyplomatycznego, będą poddane dla osądzenia bądź to Trybunałowi Rozjemczemu, bądź też Stałemu Trybunałowi Sprawiedliwości Międzynarodowej, tak jak jest to przewidziane poniżej”.

Było jasne, że w obronie swych zachodnich granic Polska musiała liczyć odtąd głównie na własne siły. Po kilku latach Piłsudski na słowa francuskiego ministra zapewniającego, że Francja nie ustąpi Niemcom w sprawie Polski, odparł dość trzeźwo: „Nie, nie, niech mi Pan wierzy, ustąpicie, na pewno ustąpicie”.

A może Mussolini?

Sejm RP przystąpił do ratyfikacji traktatu z Locarno wiosną 1926 r. Publicysta „Polaka”, organu Narodowej Partii Robotniczej, tak komentował dyskusję w parlamencie (wydanie z 4 marca 1926 r.): „Analizując następnie układy lokarneńskie mówca (poseł Stronnictwa Narodowego Stanisław Stroński) dochodzi do przekonania, że Niemcom udało się wprowadzić różnicę między nienaruszalnością swoich granic wschodnich i zachodnich. Opinia ta panuje zarówno we Francji, jak i w Niemczech. Poza to sojusz francusko-polski wyszedł z Locarno osłabiony, gdyż został uzależniony od orzeczenia innych państw, czy zachodzi wypadek zastosowania sojuszu czy też nie. Francja bowiem w niesieniu pomocy Polsce jest związana paktem reńskim. Francja wie, że bezpieczeństwo jej związane jest z bezpieczeństwem Polski, że jeżeli straci placówkę nad Wisłą, to nastąpi atak nad Renem. Francja jednak nie potrafiła uzyskać zagwarantowania granic Polski. Szczęśliwym zdarzeniem, oświadczając, że odkrycie Włoch przez politykę Polski. Mussolini oświadczył, że zrozumie znaczenie Polski, może więc i polityka polska zrozumie znaczenie Włoch pod kierunkiem Mussoliniego”.

©

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

KOMEDIA SENSACYJNA SOBOTA TVN 21:40

Zaginione miasto

Odnosząca sukcesy pisarka (Sandra Bullock), autorka powieści roman-tyczno-przygodowych, których akcja najczęściej rozgrywa się w egzotycznych miejscach. Na okładkach jej powieści występuje model, Alan (Channing Tatum). Alan tak się wczuł w rolę, że naprawdę myśli, że jest „Dashem”, bohaterem z powieści. Podczas trasy promującej nową książkę pisarka zosta-je porwana przez ekscentrycznego mi-liardera Abigaila Fairfaxa (Daniel Radclif-fe), który będąc dziedzicem ogromnej fortuny, znalazł ponoć w książkach Loretty wskazówki do odnalezienia starożytnego skarbu. Chcąc udowodnić, że może być bohaterem w prawdziwym życiu, a nie tylko na kartach powieści, zakochany w pisarce po uszy Alan

wyrusza na ratunek. Wciągnięta w epicką przygodę w dżungli nieprawdopodobna para będzie musiała współpracować, aby przetrwać żywioły i znaleźć staro-żytny skarb, zanim zginie na zawsze. W epizodycznej roli wynajętego przez Alana ex komandosa, trenera jogi wystąpił Brad Pitt.

FILM SENSACYJNY PONIEDZIAŁEK POLSAT 20:30

Bez skrupułów Toma Clancy'ego

Adaptacja powieści autorstwa Toma Clan-cy'ego, amerykańskiego mistrza powieści szpiegowskich. Wszystko zaczyna się, kiedy w Aleppo w Syrii zespół US Navy SE-ALs, w tym John Kelly (Michael B. Jordan), ratuje agenta CIA wziętego jako zakładnika przez podejrzaną grupę paramilitarną, działającą dla Assada. Sytuacja komplikuje się, gdy amerykańscy komandosi odkry-wają, że porywacze to rosyjscy żołnierze. Trzy miesiące później, w odwecie za ich rolę w tej misji, kilku członków zespołu zostaje potajemnie zamordowanych przez rosyjskich agentów FSB. Żona Kelly'ego też zostaje zamordowana, gdy Rosjanie włamują się do ich domu w Waszyngtonie. Kelly zabija wszystkich oprócz jednego

KOMEDIA PIĄTEK TVN 20:00

Barbie

Barbieland to bajkowa kraina, w której każda Barbie odnosi niesamowite succe-sy, wiodąc bajkowe życie pełne zabawy, brokatu i pięknych kreacji. Nieodłącznym elementem codzienności każdej lalki jest radość i tocząca się dookoła niej egzystencja w cukierkowym świecie pozbawionym zmartwień. Wszystko zmienia się, kiedy stereotypowa Barbie doświadcza pierwszych sennych kosz-marów, które stopniowo przeradzają się w egzystencjonalny kryzys... „Barbie” to nie tylko film, to zjawisko, które wywołało globalną dyskusję, podbiło serca widzów i zapisało się w historii kina jako najbardziej dochodowa produkcja wyreżyserowana przez kobietę. Margot Robbie i Ryan Gosling w rolach Barbie i Kena zabierają nas do Barbielandu – miejsca idealnego,

choć niepozbanionego egzystencjal-nych dylematów. Bo nawet w świecie perfekcyjnych uśmiechów i pastelowych domków można zadać sobie pytanie: „Kim naprawdę jestem?” „Barbie” to błyskotliwa, pełna humoru i emocji

opowieść, która łączy popkulturowy fenomen z głębszym przesłaniem. Film wyreżyserowała Greta Gerwig. Obok Margot Robbie i Ryana Goslinga w drugo-planowych rolach m.in.: America Ferrera, Ariana Greenblatt, Kingsley Ben-Adir.

PONIEDZIAŁEK 13 Października

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Studio Raban
8.00 Serwis Info
8.20 Okrasa łamie przepisy
9.00 Ranczo (112)
10.00 Komisarz Alex (89)
11.00 Ojciec Mateusz (385)
12.00 Serwis Info
12.10 Agrobiznes, Agropogoda
12.40 To się opłaca
12.55 Podniebni łowcy – film doku-mentalny
14.00 Wichrowe wzgórze (274) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (715) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny
18.10 Klan (4573) – telenowela Polska
18.45 Akacyjowa 38 (724) Gwałtowne zachowanie Rosi-ny budzi coraz większy nie-pokój wśród bliskich. Blanca zmaga się z wyrzutami sumienia po nocy spędzonej z Diegiem. Stan Samuela dra-matycznie się pogarsza.

19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Separatka – spektakl Polska 2025
Wyk. Joanna Szczepkowska, Dorota Landowska

22.10 Postscriptum – dyskusja po spektaklu
22.40 Sól i światło – film doku-mentalny Polska 2025
23.50 Balans bieli – magazyn
0.25 Wykrywacz kłamstw
0.50 Chopin. Pragnienie *** miłości – melodr. Polska 2002

TVP 2

5.35 M jak miłość (1611)
6.25 Rodzina (nie od) święta
6.55 Barwy szczęścia (3232) – serial Polska 2025
7.30 Py-tanie na śniadanie
11.45 Okrasa łamie przepisy – magazyn
12.25 Koło fortuny – teleturniej Polska 2025
13.15 Miłość i nadzieja (301) – serial obyczaj. Turcja 2022
14.05 Va banque – teleturniej
14.35 Na sygnale (760) – serial oby-czaj. Polska 2023

15.05 La Promesa – pałac tajem-nic (248) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (302) Policja arestuje Cihana. Zeynep nie wierzy, że mógł kogoś zabić. Hulya zostaje zabrana na operację. Cavidan kradnie złoto Naciye. Melis dowiaduje, że Yigit się bił i jest ranny w głowę.

18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3232) – serial Polska
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3233) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1882) – serial Polska
21.55 Na sygnale (761, 762) – serial obyczaj. Polska
22.55 W cieniu śmierci (7) – serial krym. Finlandia/Niemcy
23.55 Wojna – dramat wojenny *** Dania/Francja 2015
Reż. Tobias Lindholm, wyk. Pilou Asbæk, Tuva Novotny
2.00 Stulecie Winnych (40)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – pro-gram reklamowy
6.00 Nowy dzień z Polsat News
8.30 Małanowski i Partnerzy – serial fabularno-doku-mentalny
9.30 Trudne sprawy – se-rial fabularno-dokumentalny
11.35 Gliniarze – serial fabularno-doku-mentalny Polska
14.40 Dlaczego ja? (1482) – serial fabularno-dokumen-talny Polska

15.50 Wydarzenia
16.10 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1082)
17.00 Gliniarze (1118)
18.00 Pierwsza miłość (4071) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Przykłady obywateli *** – film sensacyjny USA/W. Bryt./Norwegia/Kanada/Fran-cja/Chiny 2019
Reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman
Nels mieszka wraz z żoną w niewielkiej górskiej chacie na uboczu. Jest zwykłym, spo-kojnym człowiekiem. Ale gdy ginie jego syn, mężczyzna zamienia się w anioła zemsty.

23.05 Death Race: Wyścig śmierci *** – film sf USA/Niemcy/W. Bryt. 2008
Reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Jason Statham, Joan Allen, Ian McShane

1.15 Kryjówka – film sensacyjny *** USA/RPA/Japonia 2012
3.55 Ewa gotuje

TVN

5.40 Uwaga!
5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny
6.50 Kuchenne rewolucje: „Restauracja w Borach”, Żalno – reality show
7.45 Dzień Dobry TVN
11.40 Kuchenne rewolucje: Garwolin – Pod Or-łem – reality show
13.55 The Floor – teleturniej
14.35 Ukryta prawda (1486, 1719) – serial fabularno-do-kumentalny

16.50 Szpital św. Anny (57) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (237) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku: Lohikeitto – fińska zupa z łososiem – magazyn kulinarny
20.15 Na Wspólnej (4097) – serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Bitwa o gości – reality show
22.45 Dzień Bastylii *** – film sensacyjny USA/ Francja/W. Bryt./Luksemburg/ Niemcy/Belgia/Chiny 2016
Reż. James Watkins, wyk. Idris Elba, Richard Madden, Charlotte Le Bon, Kelly Reilly
W paryskim metrze wybucha-ją bomby. Niecodzienny duet – agent CIA i kieszonkowiec – ma 24 godziny na znalezie-nie sprawców zamachów.

0.25 Co za tydzień – magazyn
1.10 Ślepnąc od świateł (7) – serial krym. Polska
2.35 Szpital św. Anny (14, 15)
4.35 Uwaga! – magazyn
4.50 Łowcy staroci

TVN 7

6.25 Szkoła
8.20 Ukryta prawda
11.25 W-11 Wydział Śledczy
12.55 Detektywi
14.55 Szpital św. Anny (31)
15.55 Sąd rodzinny
16.55 Sekrety życia
17.55 Za-gadki losu
19.00 Ukryta prawda
20.00 Hotel Paradise
21.05 *** 41 dni nadziei – film biograf. USA/Isi./Hongk. 2018, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Sha-ilene Woodley, Sam Claflin
23.10 *** Droga powrotna – film sportowy USA/ Kan. 2020, reż. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck
1.30 Mówię Wam
2.30 Wro-ta piekieł
3.20 Osadzone. Blok F

TVP Kultura

9.00 Kapitan Sowa na tropie (1, 2)
10.20 *** Profesor na drodze – film Pol. 1973
11.35 *** Przekładaniec – komedia Pol. 1968
12.20 Botticelli, Inferno
14.00 Wstęp wolny
14.20 Tamte lata, tamte dni
15.00 *** Złoto dezertów – komedia Pol. 1998
17.10 Kapitan Sowa na tropie (3, 4)
18.30 *** Przynoszę ci dzikość – film Pol. 2024
20.00 *** Aida – dramat 2020
21.55 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. F. Chopina
22.55 *** Zabawna buzia – kom. USA 1957

TVP Sport

7.00 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Mecz w Kownie: Litwa – Polska
9.15 Piłka nożna: 2. ćwierćfinał; 4. ćwierćfi-nał
13.40 Piłka nożna: Legendy na Śląskim w Chorzowie: Polska – Niemcy
15.50 (L) Piłka nożna: Turniej Ośmiu Narodów: Mecz w Opolu: Polska – Szwajcaria
18.05 Ma-gazyn Betlic 2. Ligi
18.50 Futbolówka: Po meczu Litwa – Polska
20.40 (L) Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Walia – Belgia
22.45 Sportowy wieczór
23.25 Piłka nożna: Turniej Ośmiu Narodów: Polska – Szwajcaria

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
7.55 Bogaty dom – biedny dom
8.55 Policjantki i policjanci (140, 141)
10.55 Na ratunek 112
11.55 Trudne sprawy
14.55 Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1335)
18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show
19.00 Policjantki i policjanci (1336)
20.00 Uroczysko (181)
20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (960)
21.30 Sprawiedliwi. Trójmiasto (77) – serial krym. Polska
22.40 *** Krwawa rozgrywka – film akcji Chiny/Hongk./USA 2017
0.55 Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

9.20 Mateczniki polskości
9.30 Moja ka-tolicka rodzina
10.15 Rozmowy niedokoń-czone
11.20 Stan bezpieczeństwa państwa
11.30 Warto być ojcem
11.45 Muzyczne chwile
12.20 Matusia – siostra Matylda Getter
13.30 Msza święta
14.30 Powrót po-sła
16.10 Sanktuaria polskie
16.30 Porady bonifratrów
17.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
18.00 Informacja
20.20 Różaniec
21.00 Apel Jasnogórski
21.40 Polski punkt widzenia
22.00 Z wędką nad wodę...
22.30 Dzieci Andersa – Powrót do Afryki

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (8, 9)
8.00 Kobra – oddział specjalny (12)
9.00 Unforgetta-ble: Zapisane w pamięci (7)
10.00 Zbun-towany anioł (127, 128)
11.55 Wspaniałe stulecie (6, 7)
13.50 Lombard. Życie pod zastaw (600, 601)
15.50 Ranczo (124, 125)
18.00 Lombard. Życie pod zastaw (923, 924) – serial obyczaj. Polska
20.00 *** Likwidator – film sens. USA 2013
22.05 *** Ostatni ślad – thriller USA 2022
0.05 *** Węgiel – thriller Fr./Belg. 2017
2.10 Dzielnica strachu (402)

WTOREK 14 Października

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (22) 9.00 Ranczo (113) 10.00 Komisarz Alex (90) 11.00 Ojciec Mateusz (386) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 To się oplaca 12.55 Życie na biegunach: Na dwóch krańcach Ziemi – serial dok. 14.00 Wichrowe wzgórze (275)	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (716) 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4574) – telenowela 18.45 Akacyjowa 38 (725) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (23) – serial obyczaj. Polska 21.05 Wichry namiętności ★★★★ – dramat obyczaj. USA 1994 Reż. Edward Zwick, wyk. Brad Pitt, Anthony Hopkins, Aidan Quinn Ameryka, początek XX w. Pułkownik osiedla się z trzema synami na ranchu. Susanah wnosi zawirowanie w ich życie uczuciowe. Ekranizacja powieści Jima Harrisona. 23.25 Rzymskie wakacje ★★★★ – komedia romantyczna USA/ Włochy 1953 Reż. William Wyler, wyk. Gregory Peck, Audrey Hepburn 1.30 Wykrywacz kłamstw 1.55 Licencja na uwodzenie ★★★ – komedia romant. 2010	

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

ŚRODA 15 Października

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info 8.25 Zaraz wracam (23) 9.05 Ranczo (114) 10.00 Komisarz Alex (91) 11.00 Ojciec Mateusz (387) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Rok w ogrodzie extra 12.55 Życie na biegunach: Zmiana 14.00 Wichrowe wzgórze (276) – serial obyczaj.	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (717) 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 18.10 Klan (4575) 18.45 Akacyjowa 38 (726) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (24) – serial obyczaj. Polska 21.10 Tak to się robi w Marsylii (2) – serial krym. Francja 22.10 Sekielski wieczorową porą – magazyn 23.15 Figurant – film Polska 2023 ★★★ Reż. Robert Gliński, wyk. Ma-teusz Więclawek, Marianna Żydek, Adrian Brząkała Historia trwającej dwadzieścia lat inwigilacji Karola Wojtyły, przyszłego papieża Jana Pawła II. Główny bohater, agent bezpieki Budny, jest postacią fikcyjną, ale film nawiązuje do rzeczywistych wydarzeń. 1.15 Wykrywacz kłamstw 1.40 Wichry namiętności – dra- ★★★★ mał obyczaj. USA 1994	

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – pro-gram reklamowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-do-kumentalny 9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny 11.35 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny 14.40 Dlaczego ja? (1483) – serial fabularno-dokumen-talny Polska	
15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1083) 17.00 Gliniarze (1119) 18.00 Pierwsza miłość (4072) Olek i Stach organizują wie-czór kawalerski dla Kulasa i wójta. Pod opiekę Alana i Igi trafia syn Huberta. To kieruje myśli Alana w stronę Kostka. W klinice pojawia się szansa na przeszczep dla Angeliki. 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Ninja vs Ninja – show 22.30 Stan obłężenia ★★★ – thriller USA 1998 Reż. Edward Zwick, wyk. Denzel Washington, Annette Bening, Bruce Willis W Ameryce narasta fala islam-skiego terroryzmu. Nad kryzy-sem próbują zapanować szef sił antyterrorystycznych i spe-cjalistka CIA do spraw Bliskiego Wschodu. Po serii eksplozji w Nowego Jorku prezydent ogła-sza stan wyjątkowy. 1.05 Most szpiegów – thriller ★★★★ USA/Niemcy/Indie 2015	

TVN	DVB-T
5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Sjesta”, Częstochowa – reality show Polska 2018 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje – reality show 13.55 The Floor – teleturniej 14.35 Ukryta prawda (1487, 1720) – serial fabularno-dokumentalny Pol-ska 2023	
16.50 Szpital św. Anny (58) – serial obyczaj. Polska 17.55 Detektywi (238) W mieszkaniu zostaje zamor-dowany student informatyki, a sprawca zabiera cenny sprzęt elektroniczny, którego naprawą zajmował się zmarły. Współo-katorka wynajmuje detektywów. 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku: Sałatka z brzoskwiniami i miodem – magazyn 20.15 Na Wspólnej (4098) Michał szuka Brygidy, która nie odbiera telefonu. Dex przynosi Nalepie w podjęcie ciasto upieczone przez Ma-tyldę. Ania, córeczka Kamila, wychodzi z mieszkania przez niedomknięte drzwi. 20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Ślub od pierwszego wejścia – real tv 22.40 Kuba Wojewódzki – talk show 23.45 Superwizjer – magazyn 0.25 Bridget Jones 3 ★★★ – komedia W. Bryt./Francja/ USA 2016 2.55 Szpital św. Anny (16)	

TVN 7	DVB-T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (32) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Sekrety życia – serial fabularno-dokumentalny 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 Hotel Paradise – real tv 21.05 ★★★★ Inwazja – thriller USA/Australia 2007, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig 23.15 Anatomia piękna 0.15 ★★★★ Wcielenie – horror USA/Chiny 2021, reż. James Wan, wyk. Annabelle Wallis 2.35 Hotel Paradise 3.30 Wrota piekieł	
TVP Kultura DVB-T 7.00 Tamte lata, tamte dni 7.45 Podróże z historią 8.25 Kapitan Sowa na tropie (3, 4) 9.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 13.40 Pavoncello 14.20 ★★★★ Ogłoszenie ma-trymonialne – komedia Polska 1972 15.25 Kapitan Sowa na tropie (5, 6) 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 21.40 ★★★★ Mój tydzień z Marilyn – film biograf. W. Bryt./ USA 2011, reż. Simon Curtis, wyk. Michelle Williams 23.30 Reżyserzy: Antoine Fuqua	

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TVN 7	DVB-T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (33) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Sekrety życia 17.55 Za-gadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 Hotel Paradise – real tv 21.05 ★★★★ Sala samobójców. Hejter – thriller Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Mu-siałowski, Agata Kulesza, Danuta Stenka 23.50 ★★★★ Ojcowie i córki – dramat USA/Wł. 2015, reż. Gabriele Muccino, wyk. Russell Crowe, Amanda Seyfried 2.20 Ho-tel Paradise 3.15 Wrota piekieł	
TVP Kultura DVB-T 8.25 Kapitan Sowa na tropie (5, 6) 9.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 13.45 ★★★★ Przynoszę ci dzikość – film przyg. Pol. 2024 15.10 ★★★★ Wyjazd służbowy – film obyczaj. Pol. 1976 16.05 Którędy po sztukę 16.25 Infor-macje kulturalne 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 21.40 ★★★★ Dekalog, dziewięć – dr. Pol. 1988 22.50 Tamte lata, tamte dni 23.30 Pro-fesor T. (12) 0.30 ★★★★ Za garść dolarów – western Wł./Hiszp./Niem. 1964	
TVP Sport DVB-T 8.30 Futbol totalny 9.45 Piłka nożna: Górnik Łęczna – Czarni Sosnowiec 11.45 Polska Liga Żeglarska: Ekstraklasa 12.10 Kolarstwo szosowe: ME w Ardeche i Drôme 13.10 Retransmisja sportowa 15.10 Peł-nosprawni 15.40 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Szwecja – Polska 17.45 Od-liczanie do mundialu 19.35 Studio 19.55 (L) Koszykówka: LM FIBA: Legia Warszawa – Promitheas Vikos Cola 21.50 (L) Piłka nożna: MŚ do lat 20 w Chile: 1. półfinał 0.10 Mundial 2026: Legendy miejskie	

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (142, 143) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 16.55 Policjantki i policjanci (1336) 18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19.00 Policjantki i policjanci (1337) 20.00 Uroczysko (182) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (961) – serial krym. Polska 21.30 Sprawie-dliwi. Trójiasto (78) 22.40 ★★ Turbulen-cja – film sens. USA 1997 0.45 Interwencja 0.55 Love Island. Wyspa miłości	
TV Trwam DVB-T 11.50 Święty na każdy dzień 12.20 Kobie-ty wolności 13.00 Misja Szczecin-Kipsing 13.30 Msza święta 14.30 Sokolnik 15.00 Bogu i ludziom – ks. Stanisław Sudół 16.10 Jestem mamą 16.40 Zdrowie z Bożej apteki 17.00 Wierzę w Boga 17.30 Burza w okrę-gu krakowskim 18.15 Rozmowy niedokon-czone 19.30 Każdy maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z udziałem dzieci 20.00 Informa-cje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Służba całym życiem... Rzecz o Eugeniuszu Wróblu	
TV Puls DVB-T 6.00 Policjanci z Miami (9, 10) 8.00 Kobra – oddział specjalny (13) 9.00 Unforgetta-ble: Zapisane w pamięci (8) 10.00 Zbun-towany anioł (129, 130) 11.55 Wspaniałe stulecie (7, 8) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (602, 603) 15.50 Ranczo (125, 126) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (924, 925) – serial Polska 20.00 ★★★★ Dziedzictwo krwi – film akcji Fr./USA 2016 21.35 ★★★★ Nożownik – thriller USA 2003 23.30 ★★★★ Zielona strefa – film sens. W. Bryt./Fr./Hiszp./USA 2010	

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – pro-gram reklamowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-do-kumentalny 9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny 11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny 14.40 Dlaczego ja? (1484) – serial fabularno-dokumen-talny Polska	
15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1084) 17.00 Gliniarze (1120) Policjanci zajmują się sprawą ataku na nastolatkę. Podejrze-wają mężczyznę oskarżonego niedgdyś o gwałt, ale dziwne wydaje się im także zachowa-nie znajomych dziewczyny. 18.00 Pierwsza miłość (4073) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie – program rozrywkowy 22.00 Kiler-ów 2-óch – komedia ★★★ kryminalna Polska 1999 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Cezary Pazura, Janusz Re-wiński, Jan Englert Siara i Lipski za kratami więzienia organizują zamach na życie Jurka. Wynajmują płatnego mordercę Szakala, który ma zgładzić rzekomego Kilera. 0.40 Sąsiedzi 2 ★★★ – komedia USA/Chiny 2016	

TVN	DVB-T
5.15 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: „Pracownia do-brych smaków – Rozmaryn”, Szcze-cin 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje: Spaghetteria, Białystok – reality show 13.55 The Floor – teleturniej 14.35 Ukryta prawda (1488, 1721) – serial fabu-larno-dokumentalny	
16.50 Szpital św. Anny (59) – serial obyczaj. Polska 17.55 Detektywi (239) – serial fabularno-dokumentalny 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (4099) – serial Polska 20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Top Model – reality show 23.15 365 dni – film erotyczny Pol- ★★ ska 2020 Reż. Barbara Białowąs, Tomasz Mandes, wyk. Anna Maria Sieklucka, Michele Morrone, Magdalena Lam-parska Młody i przystojny Massimo przejmuje stery w strukturach mafii, gdy jego ojciec zostaje zamordowany. A znudzona pozbawionym namiętności związkciem Laura spędza w tym czasie wakacje na Sycylii... 1.40 Dzień Bastylli – film sensa- ★★★ cyjny USA/Francja/W. Bryt./ Luksemburg/Niemcy/Belgia/ Chiny 2016 Reż. James Watkins 3.30 Szpital św. Anny (17)	

TVN 7	DVB-T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (33) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Sekrety życia 17.55 Za-gadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 Hotel Paradise – real tv 21.05 ★★★★ Sala samobójców. Hejter – thriller Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Mu-siałowski, Agata Kulesza, Danuta Stenka 23.50 ★★★★ Ojcowie i córki – dramat USA/Wł. 2015, reż. Gabriele Muccino, wyk. Russell Crowe, Amanda Seyfried 2.20 Ho-tel Paradise 3.15 Wrota piekieł	
TVP Kultura DVB-T 8.25 Kapitan Sowa na tropie (5, 6) 9.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 13.45 ★★★★ Przynoszę ci dzikość – film przyg. Pol. 2024 15.10 ★★★★ Wyjazd służbowy – film obyczaj. Pol. 1976 16.05 Którędy po sztukę 16.25 Infor-macje kulturalne 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 21.40 ★★★★ Dekalog, dziewięć – dr. Pol. 1988 22.50 Tamte lata, tamte dni 23.30 Pro-fesor T. (12) 0.30 ★★★★ Za garść dolarów – western Wł./Hiszp./Niem. 1964	
TVP Sport DVB-T 8.30 Futbol totalny 9.45 Piłka nożna: Górnik Łęczna – Czarni Sosnowiec 11.45 Polska Liga Żeglarska: Ekstraklasa 12.10 Kolarstwo szosowe: ME w Ardeche i Drôme 13.10 Retransmisja sportowa 15.10 Peł-nosprawni 15.40 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Szwecja – Polska 17.45 Od-liczanie do mundialu 19.35 Studio 19.55 (L) Koszykówka: LM FIBA: Legia Warszawa – Promitheas Vikos Cola 21.50 (L) Piłka nożna: MŚ do lat 20 w Chile: 1. półfinał 0.10 Mundial 2026: Legendy miejskie	

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (144, 145) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 16.55 Policjantki i policjanci (1337) 18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19.00 Po-licjantki i policjanci (1338) 20.00 Uroczy-sko (183) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (962) 21.30 Sprawiedliwi. Trójiasto (79) 22.40 ★★★ Jason Bo-urne – film sens. USA/Chiny/Hiszp. 2016 1.05 Love Island. Wyspa miłości	
TV Trwam DVB-T 10.00 Audienca Generalna Ojca Świętego 11.25 Jestem mamą 12.20 Zuzela – tu wszystko się zaczęło 13.00 Promień z Fati-my 13.30 Msza święta 14.30 Misja Szcze-cin – Madagaskar 15.00 Kuźnia redemp-torystów 16.10 Na zdrowie 16.30 Trufle w Polsce 17.00 Po stronie prawdy 18.15 Rozmowy niedokończzone 19.30 Opowieści bibilijne – historie animowane z Nowego Te-stamentu 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Przetłwaliśmy	
TV Puls DVB-T 6.00 Policjanci z Miami (10, 11) 8.00 Kobra – oddział specjalny (14) 9.00 Un-forgettable: Zapisane w pamięci (9) 10.00 Zbuntowany anioł (131, 132) 11.55 Wspaniałe stulecie (8, 9) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (604, 605) 15.50 Ranczo (126, 127) – serial kom. Polska 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (925, 926) – serial obyczaj. Polska 20.00 ★★★★ Skazany – thriller USA 2017 22.20 ★★★★ Mona-chium – film sens. USA/Kan./Fr. 2005 1.45 Menu na miarę	

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 16 Października

TVP 1	DVB T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Dobre historie 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (24) 9.00 Ranczo (115) 10.00 Komisarz Alex (1) 11.00 Ojciec Mateusz (388) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 To się oplaca 12.55 Życie na biegunach: Ludzie – serial dok. 14.00 Wichrowe wzgórze (277) – serial obyczaj. Turcja 2024	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (718) – serial obyczaj. Turcja	
17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4576) 18.45 Akacjowa 38 (727) – serial obyczaj. Hiszpania	
19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (25) – serial obyczaj. Polska	
21.10 Ojciec Mateusz (431) U Stefana Dziedzica podczas libacji dochodzi do ciężkiego zatrucia. Ofiarą jest trzydziestoparoletni przybrany syn właściciela. Podczas dochodzenia okazuje się, że mężczyzna spożywał podrabiany trunki.	
22.10 Sprawa dla reportera 23.10 Ratunkowy – film dok. Kulisy pracy zespołów Specjalnych Pociągów Ratownictwa Technicznego, których zadania to usuwanie skutków katastrof kolejowych oraz interwencje w miejscach o utrudnionym dostępie.	
0.20 Wykrywacz kłamstw	

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

PIĄTEK 17 Października

TVP 1	DVB T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.20 Okrasa łamie przepisy 9.00 Ranczo (116) 10.00 Komisarz Alex (2) 11.00 Ojciec Mateusz (389) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Ibox – alpejski akrobata 14.00 Wichrowe wzgórze (278) – serial obyczaj. Turcja 2024	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (719) – serial obyczaj. Turcja	
17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4577) Zuza dowiaduje się, że dostała się do programu tanecznego, ale jej partner odpadł w eliminacjach. Mimo że on sam spokojnie przyjmuje porażkę, dziewczyna chce zrezygnować.	
18.45 Akacjowa 38 (728) – serial obyczaj. Hiszpania	
19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (26) Pogrzeb Udalskiego stał się tem dla rozgrywek politycznych. Sałaciński i ojciec Marii zawarli sojusz, który może zachwiać lokalną władzę.	
21.10 Komisarz Alex (298) – serial krym. Polska	
22.10 Kingsajz ★★★★ – komedia Polska 1988 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura	
0.00 Wykrywacz kłamstw	

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	DVB T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny 11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny 14.40 Dlaczego ja? (1485) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025	
15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1085) 17.00 Gliniarze (1121) Policja bada sprawę zabójstwa mężczyzny, który próbował zgwałcić swoją ofiarę w jej domu.	
18.00 Pierwsza miłość (4074) – serial Polska	
18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Nasz nowy dom W tym odcinku ekipa programu pomoże rodzinie Ewy, która nie jest w pełni sprawna po pęknięciu tętniaka. Jej rodzina mieszka w gnijącym i zimnym domu, nieprzystosowanym do potrzeb chorej.	
21.40 Przyjaciółki (308) – serial obyczaj. Polska	
22.55 Jak zostać gwiazdą ★★★ – komedia erotyczna Polska 2020 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Maciej Zakościelny, Katarzyna Sawczuk	
1.20 Mamuśka – film obyczaj. ★★★ USA 1998	

TVN	DVB T
5.40 Uwaga! – magazyn 5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Perfect Pub”, Pasłęk – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2022 13.55 The Floor – teleturniej 14.35 Ukryta prawda (1489, 1722) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023	
16.50 Szpital św. Anny (60) – serial obyczajowy Polska 2025	
17.55 Detektywi (240) – serial fabularno-dokumentalny	
19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej (4100) – serial Polska	
20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2025	
22.45 Śubuk – dramat obyczaj. ★★★★ Polska 2022 Reż. Jacek Lusirski, wyk. Małgorzata Gorol, Andrzej Seweryn, Marta Malikowska Inspirowana prawdziwymi wydarzeniami historia młodej matki autystycznego chłopca, której wieloletni upór i walka z biurokracją oraz ludzką bezduszością doprowadziły do istotnych zmian w polskim systemie edukacji.	
1.00 Skazana (3, 4) – serial krym. Polska 2021	
3.05 Śpiąc od świateł (7) 4.25 Uwaga! – magazyn	

TVN 7	DVB T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (34) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Sekrety życia 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 Hotel Paradise – real tv 21.05 ★★★★ Rocketman – film biograf. W. Bryt./USA/Kan. 2019, reż. Dexter Fletcher, wyk. Taron Egerton, Jamie Bell 23.40 ★★★ Ojciec panny młodej – komedia USA 2022, reż. Gary Alazraki, wyk. Andy Garcia 2.10 Hotel Paradise 3.05 Wrota piekieł 4.00 SOS. Ekipy w akcji 4.50 Druga strona medalu	
TVP Kultura	DVB T
8.10 ★★★ Córka generała Pankratowa – dramat Polska 1934 9.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 13.40 Fabryka czasu – film dok. 15.00 Wstęp wolny 15.25 Kapitan Sowa na tropie (7, 8) – serial krym. 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 21.40 ★★★★ O jeden most za daleko – dramat W. Bryt./USA 1977, reż. Richard Attenborough 0.40 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina	
TVP Sport	DVB T
8.20 Koszykówka: LM FIBA: Legia Warszawa – Promitheas Vikos Cola 10.20 Piłka nożna: Mecze towarzyski w Chorzowie: Polska – Nowa Zelandia 12.35 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Mecze w Kownie: Litwa – Polska 14.50 Odliczanie do mundialu: Podsum. meczów 7. i 8. kolejki eliminacji 16.45 Piłka nożna: MŚ do lat 20 w Chile: półfinały 21.00 Ring TVP Sport 22.00 Sportowy wieczór 22.45 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Mecze w Kownie: Litwa – Polska 0.55 Boks: P. Runowski – L. Dekýš	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Polsat	DVB T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.30 Gliniarze: Rodzinne piekło/ Nóż na gardle/ Klub dżentelmenów – serial fabularno-dokumentalny, wyk. Ewelina Ruckgaber, Arkadiusz Krygier, 14.40 Dlaczego ja? (1486) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025	
15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1086) 17.00 Gliniarze (1122) Policja poszukuje 14-latką, który zniknął z domu razem z bronią ojca. Okazuje się, że na forum internetowym poświęconym tematowi broni chłopak nawiązał kontakt z podejrzanym mężczyzną.	
18.00 Pierwsza miłość (4075) Radek i Julita tracą kontrolę nad wydarzeniami w ich życiu. Śledztwo w sprawie pobicia Fryderyka zostaje umorzone, ale nie uspokaja to Emilki. Maciek staje się agresywny i podejrzejwa Janka o romans.	
18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy 22.00 Everest – thriller USA/Island- ★★★★ dia/W. Bryt. 2015 Reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal	
0.40 Death Race: Wyścig śmierci – ★★★ film sf USA/Niem./W. Bryt. 2008	

TVN	DVB T
5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Zioliowa Chata”, Brenna – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje – reality show 13.55 The Floor – teleturniej Polska 2025 14.35 Ukryta prawda (1490, 1723) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023	
16.50 Szpital św. Anny (61) Marta wraca do domu, ale zauważa, że ktoś ją śledzi. W tym czasie Tomek, próbując się z nią skontaktować, zauważa podejrzanego mężczyznę pod jej blokiem. Dochodzi do bójki...	
17.55 Detektywi (241) Zaginął 19-latek. Okazuje się, że poszukiwany jest związany ze środowiskiem pseudokibiców.	
19.00 Fakty 19.50 Uwaga! – magazyn 20.00 Barbie – komedia USA/W. ★★★★ Bryt. 2023 Reż. Greta Gerwig, wyk. Margot Robbie, Ryan Gosling, America Ferrera	
22.25 Kobieta-kot – film sensacyjny ★★★★ my USA 2004 Reż. Pitof, wyk. Halle Berry, Benjamin Bratt, Sharon Stone Patience podsluchuje rozmowę nieprzeznaczoną dla jej uszu. Po czym ginie. Odradza się, ale nie jest już tą samą Patience. Rodzi się jej druga natura – kobiety kota, która wyrusza na polowanie, by wyrównać rachunki.	
0.35 Kuba Wojewódzki	

TVN 7	DVB T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (35) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Sekrety życia 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 ★★★★ Pan Church – dramat USA 2016, reż. Bruce Beresford, wyk. Eddie Murphy, Natascha McElhone 22.20 Ślub od pierwszego wejrzenia 23.20 ★★★ Dziewiąty legion – film przygod. USA/W. Bryt. 2011, reż. Kevin Macdonald, wyk. Channing Tatum 1.45 Hotel Paradise 2.40 Osadzone. Blok F 3.10 SOS. Ekipy w akcji	
TVP Kultura	DVB T
10.25 Paris the artists way 11.30 Fabryka czasu 12.35 ★★★★ Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiciarz o sobie i o innych – dr. Polska 1972 14.00 ★★★★ Kto sieje wiatr – dr. USA 1960 16.15 Benefis Ireny Kwiatkowskiej 17.20 55 kapeluszy pani Hanki. Benefis Hanki Bielickiej 18.40 Antyle Chopina 19.55 Wstęp do filmu 20.05 ★★★★ Samsara – dr. Hiszp. 2023 22.10 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 23.10 ★★★★ O jeden most za daleko – dr. W. Bryt./USA 1977	
TVP Sport	DVB T
6.05 Zawody siłaczy: MP Strongman w Suwałkach 7.10 Odliczanie do mundialu: Podsumowanie meczów 7. i 8. kolejki eliminacji 9.05 Piłka nożna: Legendy na Śląskim w Chorzowie: Polska – Niemcy 11.05 Piłka nożna: MŚ do lat 20 w Chile 15.15 Ring TVP Sport 16.15 Mundial 2026: Legendy miejskie 17.25 Studio 17.55 (L) Piłka nożna: Pogoń Grodzisk Mazowiecki – Ruch Chorzów 20.30 (L) ★★★★ Świat w ogniu – thriller USA/W. Bryt./Portugalia/Kan./Bulg. 2019 0.20 ★★★★ Nożownik – thriller USA 2003	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 18 Października

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (117) **9.55** Komisarz Alex (3) **10.55** Ojciec Mateusz (431) **12.00** ★★★★★ El Dorado – western USA 1966, reż. Howard Hawks, wyk. John Wayne, Robert Mitchum, James Caan **14.10** Przed ekranem **14.25** Okrasa łamie przepisy

DVB-T

TVP 1

15.00 20 x 20 Lat TVP Kultura: Wiesław Myśliwski
15.25 **Fajna dziewczyna! Simona Kossak we wspomnieniach leśników** – film dokumentalny Polska 2024
16.05 **Dziedzictwo (720)**
17.00 **Teleexpress**
17.35 **Pan Mama (33, 34)** – serial kom. Polska
18.40 **Jaka to melodia?**
Na cel charytatywny grają: Jarosław Wojciechowski, Zofia Kławinowska, Paulina Braun.
19.30 **19.30**
20.25 **Profilerka Jastrzę (7)** – serial krym. Polska
21.25 **Colombiana** – film sensacyjny ★★★★★ ny Francja/USA/W. Bryt. 2011
Reż. Olivier Megaton, wyk. Zoe Saldania, Jordi Mollà
Cataleya jest niezwykle skuteczną morderczynią do wynajęcia. Ma obsesję: chce odnaleźć i zniszczyć ludzi, którzy brutalnie zamordowali jej rodziców.
23.25 **Ukryta sieć** ★★★★★ – thriller Polska 2023
Reż. Piotr Adamski
1.15 **Sprawdzamy**
1.35 **Nasi ulubieńcy** – komedia ★★★★★ Francja 2019

★★★★★ koniecznie ★★★★★ zdecydowanie tak ★★★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB-T

TVP 2

5.10 Barwy szczęścia (3233, 3234) **6.25** M jak miłość (1882) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.20** Domowe patenty – felieton **11.30** Górna półka smaku – magazyn **12.10** Postaw na milion – teleturniej **13.05** Miłość i nadzieja (306) – serial obyczaj. Turcja **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej Polska 2025

15.15 **Szansa na sukces. Opole 2026:** Zwycięzcy „The Voice of Poland” – show
16.20 **Na dobre i na złe (965)** – serial obyczaj. Polska
17.20 **Miłość i nadzieja (307)**
Levent rozpaczliwie szuka pieniędzy dla Acelyi. Melis usiłuje podstępem zdobyć kod DNA Zeynep. Levent wpada na pomysł wyeliminowania Acelyi.
18.15 **Va banque** – teleturniej
18.50 **Słowo na niedzielę:** Raz, a dobrze
19.00 **Informacje kulturalne**
19.25 **Rodzinka.pl (297, 298)** – serial kom. Polska
20.30 **The Voice of Poland:** Bitwa
23.05 **Jutro będziemy szczęśliwi** ★★★★★ – komediodramat Francja/W. Bryt. 2016
Reż. Hugo Gélin, wyk. Omar Sy, Gloria Colston
Samuel bardzo lubi swoje beztrojskie życie na Francuskiej Riwierze, ale los ma wobec niego zupełnie inne plany. Była kochanka podrzuca mu dziecko i znika...
1.15 **Candyman** – thriller USA/ ★★★★★ Kanada/Australia 2021

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Ewa gotuje – magazyn **12.00** Awantura o kasę – teleturniej **13.40** Shrek – film animowany USA 2001, reż. Andrew Adamson, Vicky Jenson, dub. Zbigniew Zamachowski, Jerzy Stuhr, Agnieszka Kunikowska

DVB-T

Polsat

15.30 **Kryptonim szef Polska:** Drewsmol – real tv
16.30 **Randka w ciemno** – reality show
17.30 **Awantura o kasę** – teleturniej
18.50 **Wydarzenia**
19.15 **Prezydenci i premierzy** – program publicystyczny
19.55 **Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni. Nad mętłą rzeką** – program rozrywkowy
21.40 **Przykłady obywateli** ★★★★★ – film sensacyjny USA/W. Bryt./Norwegia/Kanada/Francja/Chiny 2019
Reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman
Nels mieszka wraz z żoną w niewielkiej górskiej chacie na uboczu i pracuje jako operator śnieżnego pług. Ale gdy ginie jego syn, ten prostolinijny i spokojny z natury mężczyzna zamienia się w anioła zemsty.
0.05 **Bad Company** – komedia ★★★★★ sensacyjna USA/Czechy 2002
2.40 **Świat według Kiepskich (207, 478-479)**
4.40 **Disco gramy!**

DVB-T

TVN

5.10 Jak to jest zrobione? – serial dok. **5.35** Uwaga! – magazyn **5.50** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.45** Kobieta na krańcu świata: Rwanda – matka bez granic – program Martyny Wojciechowskiej **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Na Wspólnej (4097-4100) – serial obyczajowy Polska **13.25** MasterChef – show Polska

DVB-T

TVN

15.10 **Jak w niebie** – komedia ★★★★★ romantyczna USA 2005
Reż. Mark Waters, wyk. Reese Witherspoon, Mark Ruffalo, Donal Logue
David pogrąża się w rozpacz po śmierci żony. Elizabeth ulega wypadkowi i zapada w śpiączkę. Co łączy tych dwoje? Wspólne mieszkanie. Choć to nie jest takie proste...
17.20 **Unboxing – Wielkie otwarcie** – teleturniej
17.55 **Ugotowani** – reality show
19.00 **Fakty**
19.45 **Afryka Express** – reality show
21.40 **Zaginione miasto** – komedia ★★★★★ sensacyjna USA 2022
Reż. Adam Nee, Aaron Nee, wyk. Sandra Bullock, Channing Tatum, Daniel Radcliffe
23.50 **Piekielna zemsta** – film sensacyjny USA 2011
Reż. Patrick Lussier, wyk. Nicolas Cage, Amber Heard, Katy Mixon
2.10 **Szpital św. Anny (29)** – serial obyczaj.
3.15 **Co za kabaret!** Kabaret Młodych Panów
4.15 **Uwaga!** – magazyn

DVB-T

TVN 7

6.05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **7.00** New Looney Tunes **7.15** Kumple z dżungli – film anim. Fr. 2017 **9.20** Ukryta prawda **11.20** Mówię Wam **12.40** Top Model **14.15** Ukryta prawda **15.25** ★★★★★ Godzilla – film sf USA/Jap. 2014 **18.00** Anatomia piękna **19.00** Idź na calość **20.00** ★★★★★ Harry Potter i insygnia śmierci Część I – film przygod. W. Bryt./USA 2010, reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe **23.10** ★★★★★ Reminiscencja – thriller USA 2021 **1.40** ★★★★★ Sala samobójców. Hejter – thriller Polska 2020

DVB-T

TVP Kultura

7.50 Informacje kulturalne **8.20** W poszukiwaniu Sir Waltera Scotta **9.25** Tajemniczy świat Arriety – film anim. **11.15** Antyle Chopina – film dok. **12.30** ★★★★★ C.K. Dezerterzy (1) – kom. Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat **15.30** ★★★★★ Kto sieje wiatr – dramat USA 1960 **17.50** XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina: Finały – dzień 1 **22.30** ★★★★★ Nadzieja – melodramat Norwegia/Szwecja/Dania 2019 **0.45** ★★★★★ Sauna – komedia Polska 1992

DVB-T

TVP Sport

8.55 (L) Pływanie: PGE GP Puchar Polski: Turniej w Warszawie – 1. dzień **12.15** To zależy **12.55** (L) Piłka nożna: Betclis 2. Liga: 13. kolejka: Podhale Nowy Targ – Sandecja Nowy Sącz **15.10** Piłka nożna **17.40** Piłka nożna: Eliminacje MS strefy UEFA: Mecz w Kownie: Litwa – Polska **19.55** (L) Boks: Gala 35 w Ostrzeszowie – walka wieczoru **23.15** Sportowy wieczór **23.55** Piłka nożna: Mistrzostwa Świata do lat 20 w Chile: Mecz o 3. miejsce **2.10** Boks: Gala 37 w Sokółce

DVB-T

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **7.00** Galileo **11.05** #JesteśmyDlaDzieci – magazyn **11.30** Miodowe lata (85) – serial kom. Polska **12.35** ★★★★★ Ghostbusters. Pogromcy Duchów – komedia USA/Australia 2016, reż. Paul Feig, wyk. Melissa McCarthy, Kristen Wiig, Leslie Jones **14.55** Policjantki i policjanci (1336-1340) – serial obyczaj. Polska **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (960-963) – serial krym. Polska **0.00** Gwiazdy kabaretu

DVB-T

TV Trwam

11.30 Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisanie **12.00** Inauguracja Roku Akademickiego w AKSiM **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Z Parlamentu Europejskiego **17.30** Przelamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Marza z nieba **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (105)

DVB-T

TV Puls

5.00 Dyżur – program dokumentalny **6.00** Kobra – oddział specjalny (12-14) **9.00** Taki jest świat – magazyn **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (600, 602, 604, 606, 608, 924-928) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★★★ Bodyguard zawodowiec – film akcji USA/Hol./Bulg./Hongk./Kan./W. Bryt./Fr. 2017 **22.15** ★★★★★ Po-calunek smoka – film akcji USA/Fr. 2001 **0.15** ★★★★★ Likwidator – film sens. USA 2013 **2.25** Dyżur **3.20** Taki jest świat **4.00** Menu na miarę

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 19 Października

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza święta w Krakowie Łągownikach **8.00** Tydzień **8.25** Daleko od szosy (1) **9.50** Pan Mama (33, 34) **10.55** Komisarz Alex (298) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.40** Lepsza strona świata **13.05** Prawdziwy Kubuś Puchatek **14.05** ★★★★★ Kingsajz – komedia Polska 1988

DVB-T

TVP 1

16.05 **Dziedzictwo (721)** – serial obyczaj. Turcja
17.00 **Teleexpress**
17.35 **Daję słowo. Maciej Orłoś** – talk show
18.40 **Jaka to melodia?**
Sztuczna inteligencja w muzyce. Na cel charytatywny grają: Adrian Kilar, Roch Poliszczuk, Maciej Stokowski.
19.30 **19.30**
20.25 **Drelich (5)** – serial Polska
Drelich trafia w ręce Stryja, gangstera i dawnego znajomego, który stawia mu ultimatum: zdradź Kracha, a pomożemy ci w walce z Wójcikiem. Tymczasem Iza zmagą się z wyrzutami sumienia i coraz bardziej popada w paranoję.
21.25 **Rolnik szuka żony** – reality show
22.30 **Fucking Bornholm** – dramat ★★★★★ obyczaj. Polska 2022
Reż. Anna Kazejak, wyk. Agnieszka Grochowska, Maciej Stuhr, Grzegorz Damiński
0.20 **Colombiana** ★★★★★ – film sensacyjny Francja/USA/W. Bryt. 2011
2.10 **Sprawdzamy**

★★★★★ koniecznie ★★★★★ zdecydowanie tak ★★★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB-T

TVP 2

5.05 Barwy szczęścia (3237) **5.45** M jak miłość (1883) **6.45** Operacja zdrowie **7.30** Pytanie na śniadanie **10.45** Domowe patenty **10.50** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **11.25** The Voice of Poland – program rozrywkowy **13.35** Comeback Stage – The Voice of Poland – show **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 **Szansa na sukces. Opole 2026:** Ralph Kaminski
16.15 **Tak to leciało!** – teleturniej
17.15 **Harry Wild (7)**
Seniorka zamożnej dublińskiej rodziny zostaje uduszona na oczach krewnych podczas połączenia wideo. Do wyjaśnienia sprawy córka zmarłej zatrudnia duet detektywów Wild i Reid.
18.15 **Rodzinka.pl (298)** – serial kom. Polska
18.50 **Niepewne sytuacje** – program rozrywkowy
19.05 **Diamenty są wieczne** ★★★★★ – film sensacyjny W. Bryt. 1971
Reż. Guy Hamilton, wyk. Sean Connery, Jill St. John, Charles Gray
21.15 **Muzyka na dobry wieczór:** Piotr Cugowski na dobry wieczór – program muzyczny
22.25 **Elsa i Fred** – komedia romantyczna Kanada/Meksyk/Puerto Rico/USA 2014
Reż. Michael Radford, wyk. Shirley MacLaine, Christopher Plummer
0.15 **Kronika Polska 1025-2025**
1.15 **Kamerdyner (4)**

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.00** Randka w ciemno – reality show **12.20** Shrek II – film animowany USA 2004, dub. Zbigniew Zamachowski, Jerzy Stuhr, Wojciech Malajkat **14.05** Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy

DVB-T

Polsat

16.20 **Nasz nowy dom** – reality show
17.30 **Awantura o kasę** – teleturniej
18.50 **Wydarzenia**
19.30 **Państwo w państwie** – program publicystyczny
19.55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami** – program rozrywkowy
22.30 **Teściowie (56)**
Zenon próbuje wyjaśnić sprawę karcianego oszustwa. Jego ciągła nieobecność sprawia, że Violetta podejrzewa go o romans. Mężczyzna chce także dowiedzieć się, czego chce od niego Marysia.
23.05 **Kiler-ów 2-óch** – komedia ★★★★★ kryminalna Polska 1999
Reż. Juliusz Machulski, wyk. Cezary Pazura, Janusz Rewiński, Jan Englert
Jerzy Kiler zakłada fundację charytatywną wspomagającą budżet państwa. Tymczasem Siara nasyła na niego płatnego mordercę, Szakala. Rozpoczyna się pościg.
1.45 **Jak zostać gwiazdą** ★★★★★ – komedia Polska 2020
4.40 **Disco gramy!**

DVB-T

TVN

5.20 Uwaga! **5.35** Batwheels **5.50** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.45** Bitwa o gości – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **12.00** Kobieta na krańcu świata: Japonia – tajemnica długowieczności – program Martyny Wojciechowskiej **13.10** Co za tydzień – magazyn **14.00** Afryka Express – reality show Polska 2025

DVB-T

TVN

15.50 **Madagaskar III** – film animowany USA/Indie 2012
17.55 **Pogromcy chaosu** – program rozrywkowy
19.00 **Fakty**
19.45 **MasterChef** – show
21.25 **Koniec świata, czyli kogel mogel IV** – komedia Polska 2022
Reż. Anna Wierczur-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Katarzyna Łaniewska, Paweł Nowisz
Czwarta część kultowej komedii. Miłość Agnieszki i Marcina rozkwita, podobnie jak Kasi i profesora Wołańskiego. Marzeniem babci Solskiej jest ślub jednego wnuka. Jednak na drodze do szczęścia młodego Zawady staje Bożenka.
23.30 **To nie tak, jak myślisz, kotku!** – komedia Polska 2008 ★★★★★
Reż. Sławomir Kryński, wyk. Katarzyna Figura, Jan Frycz, Jacek Borusiński
1.45 **Superwizjer**
2.25 **Szpital św. Anny (30)**
3.30 **Uwaga!** – magazyn
3.45 **Nauka jazdy**
4.55 **Kto was tak urządził?**

DVB-T

TVN 7

6.05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **7.00** New Looney Tunes **7.30** ★★★★★ Lou! Codziennik – komedia Fr/Belg. 2014 **9.40** Unboxing – Wielkie otwarcie **10.15** Pogromcy chaosu **11.20** Ukryta prawda **15.20** Detektywi **16.20** Poukładani **16.55** ★★★★★ Harry Potter i insygnia śmierci Część I – film W. Bryt./USA 2010 **20.00** ★★★★★ Godzilla II: Król potworów – film sens. USA/Jap./Chiny 2019, reż. Michael Dougherty, wyk. Kyle Chandler **22.55** ★★★★★ 41 dni nadziei – film biograf. USA/Isi./Hongk. 2018 **0.50** ★★★★★ Pan Church – dramat USA 2016

DVB-T

TVP Kultura

9.05 Niepojęte **9.25** Wspólny dom **10.00** Wielcy mistrzowie malarstwa **11.05** Wstęp wolny **11.20** Przez Atlantyk (5) **12.35** Gregory Peck – aktor dzentelmen **13.40** W poszukiwaniu dobrego filmu **14.20** ★★★★★ Alamo – western USA 1960, reż. John Wayne, wyk. John Wayne **17.10** Dobry tytuł **17.50** XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina: Finały – dzień 2 **21.30** ★★★★★ Ścieżki chwały – film wojenny USA 1957 **23.10** Minotaur Picasso **0.20** Dzieci i ryby

DVB-T

TVP Sport

8.55 (L) Pływanie: Turniej w Warszawie **12.15** Motorowodna F1H20: GP Chin **12.50** (L) Futsal: Mecz towarzyski: Polska – Serbia **15.00** Polska Liga Żeglarska: Final Lig Reg. **15.25** (L) Biatlon letni: Letni Loop One Festival w Monachium **17.25** (L) Piłka nożna: KGHM Zagłębie Lubin – Legia Warszawa **20.10** Biatlon letni: Letni Loop One Festival w Monachium **21.35** Sportowy wieczór **22.15** Magazyn Betclis 2. Ligi **22.55** Piłka nożna: Liga hiszp. kobiet: FC Barcelona Femení – Granada CF Femenino

DVB-T

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **6.55** Wielkie tajemnice historii **8.45** Gwiazdy kabaretu **9.00** Galileo **11.00** Ewa gotuje **11.35** ★★★★★ Święteczna podróż – komedia Kan. 2020 **13.25** ★★★★★ Rodzina na wakacjach – komedia USA 2004 **15.30** ★★★★★ Wielki błękit – dramat Fr./Wł./USA 1988, reż. Luc Besson **18.55** Uroczysko (161, 162) – serial krym. Polska **20.00** Sprawiedliwi. Trójiasto (77-80) – serial krym. Polska **0.00** STOP Drogówka **1.00** Wielkie tajemnice historii

DVB-T

TV Trwam

9.30 Msza święta **10.30** Msza święta z Ojcem Świętym **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym **12.15** Papież Polak do rodaków **12.40** Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony **13.00** Polityka **14.40** Kantorowice **15.00** Wieś – to też Polska **16.10** Koncert życzeń **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Moja katolicka rodzina **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.30** Muzyczne chwile **22.45** Jak wygrać małżeństwo?

DVB-T

TV Puls

5.00 Dyżur **5.55** Taki jest świat **6.45** Kobra – oddział specjalny (15, 16) **8.35** Ranczo (129-130, 1-3) **13.45** ★★★★★ Był sobie pies 2 – film przygod. USA/Chiny/Indie/Hongk. 2019 **15.55** ★★★★★ Dziewczyna z Jersey – komedia USA 2004 **18.00** ★★★★★ Wasabi: Hubert zawodowiec – komedia sens. Jap./Fr. 2001 **20.00** ★★★★★ Kandahar – film sens. USA/Arab. Saud. 2023 **22.20** ★★★★★ Skazany – thriller USA 2017 **0.55** ★★★★★ Dziedzictwo krwi – film akcji Fr./USA 2016

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

1000 KILOMETRÓW ROWEREM PRZEZ ALPY

Ponad tysiąc kilometrów rowerem po wysokich Alpach, cztery i pół dnia jazdy non stop, bez wsparcia, niemal bez snu. Bikepackingowy wyścig MTB Alps Divide w 2025 roku wygrał Zbigniew Mossoczy z Zabierzowa. Dla 52-letniego przedsiębiorcy to kolejna w dorobku niesamowita impreza kolarska.

Artur Bogacki

W ciągu ostatnich piętnastu lat startował ponad trzydzieści razy w różnych wyścigach wieloetapowych MTB na świecie, między innymi Yak Attack w Himalajach, Crocodile Trophy w Australii, Brasil Ride w Ameryce Południowej czy legendarnym Absa Cape Epic w RPA. Od kilku lat ściga się również w bikepackingowych zawodach ultra (jazda bez wsparcia organizatorów), zwyciężył w pierwszej edycji kulturowej już Wisły1200, ma na koncie wygrane w Carpatia Divide, SuperCarpatii, Montenegro Mountain Madness w Czarnogórze, Gran Guanche Trail na Wyspach Kanaryjskich, ukończył też na podium bardzo trudny Trans Balkan Race.

- Mam predyspozycję do sportów wytrzymałościowych. Wybieram zawody, które są dla mnie ciekawe i emocjonujące. Lubię jeździć w górach. Przez wiele lat startowałem w jednodniowych wyścigach, potem w etapówkach MTB. Ostatnio dołożyłem bikepackingowe górskie zawody ultra, to mnie teraz najbardziej kręci - mówi Zbigniew Mossoczy.

Alps Divide to prawdziwe wyzwanie. Do pokonania było 1050 kilometrów z francuskiego Menton na Lazurowym Wybrzeżu nad Morzem Śródziemnym - głównie przez Francję, częściowo przed Włochy i Szwajcarię - do Thonon-les-Bains nad Jeziorem Genewskim. Jazda była przez wysokie Alpy, z łącznym przewyższeniem ponad 30 000 metrów, z wymagającymi podjazdami o długości 20-40 kilometrów. Najwyższy punkt trasy to Col de Sommeiller - 3000 m n.p.m. Są bardzo strome fragmenty, z ponad 30-procentowym nachyleniem, po których nie da się normalnie jechać. Trasa poprowadzona była między innymi po wysokogórskich pieszych szlakach, wiele odcinków jest tam po prostu nieprzejezdnych. Rower górski - ważący z ekwipunkiem ponad 20 kg - trzeba wtedy pchać pod górę lub wręcz nieść.

Cztery i pół dnia jazdy, tylko trzy godziny snu

Mossoczy trasę pokonał w cztery dni 11 godzin i 49 min. Drugi na mecie Brytyjczyk Josh Ibbett stracił do niego 1 godzinę 53 min, a kolejny zawodnik, Belg Benjamin Schmetz - 9 godz. i 5 min. Wyścig ukończyło 55 osób - nieco ponad połowa zgłoszonych, niektórzy jechali nawet 9 dni.

- Przed startem miałem dylemat, czy jechać ciągiem z małą ilością snu, czy spać każdej nocy i jechać szybciej,

Zbigniew Mossoczy: - Mam 52 lata i cieszę się, że nadal jestem w stanie rywalizować z młodszymi.

bardziej wypoczęty, głównie w dzień, podziwiając wspaniałe widoki - opisuje Mossoczy. - Pod koniec drugiego dnia, na pierwszym checkpoincie, byłem drugi, z niewielką stratą do lidera. Wiele osób jadących na początku przede mną już pierwszej nocy zatrzymało się, aby przespacerować kilka godzin. Odezwała się wtedy chęć rywalizacji, miałem szansę na dobry wynik. Zacząłem się ścigać. Drugiej nocy stanąłem tylko raz, na 15-minutową drzemkę, żeby zresetować głowę. Rano sprawdziłem na trackingu swoją pozycję - jechałem pierwszy, godzinę przed Joshem, który zatrzymał się gdzieś tej nocy, aby przespacerować się i odpocząć. Byłem bardzo zadowolony.

Mossoczy korzystał z tego, że jego organizm toleruje bardzo długą jazdę, nawet bez snu. Aż trudno uwierzyć, że pierwszy w miarę normalny

- To ogromna satysfakcja walczyć o zwycięstwo. Prawdziwa przygoda. Plusem jest czas, spędzony na rowerze, jazda w wysokogórskim terenie z pięknymi widokami - mówi.

odpoczynek miał dopiero trzeciej nocy, po ponad 60 godzinach i prawie 700 kilometrach jazdy. Spał... trzy godziny

w schronisku. W komfortowych warunkach przeczekał burzę, wysuszył ubrania. Ruszył o godzinie 6 rano.

- Dogoniłem Josha, chwilę porozmawialiśmy, wjechaliśmy razem do pierwszego miasteczka. On stanął w skle-

pie uzupełnić zapasy, a ja pomknąłem dalej w dół. Już mnie nie dogonił - relacjonuje Mossoczy.

I dodaje: - Ten dzień minął szybko, po spaniu w komfortowych warunkach jechało mi się świetnie. Kolejnej nocy już nawet się nie zatrzymywałem, bliskość mety mnie motywowała. Ostatni dzień za to ciągnął się strasznie, podjazdy były bardzo męczące, pogoda znowu w kratkę. Tuż przed północą byłem nad Jeziorem Genewskim, dojechałem jako pierwszy. W dużej mierze wygrałem dzięki temu, że mało spałem. Josh jechał porównywalnie, ale więcej czasu poświęcił na postoje i odpoczynek.

Taki wyścig trzeba samemu ogarnąć

Taki rajd oczywiście nie jest dla każdego miłośnika roweru. Ważne jest nie tylko przygotowanie fizyczne, ale również mocna psychika i doświadczenie. Trzeba wiedzieć, jak rozłożyć siły, jaki sprzęt i ubrania zabrać, jak zaplanować przejazd i zaopatrzenie w jedzenie i wodę.

- Jedziemy bez żadnego wsparcia od organizatorów, tylko według tracka wgranego do urządzenia GPS - mówi Zbigniew Mossoczy. - Nie jest to taki typowy wyścig, że w dzień jedziesz, w nocy śpisz, a wszystkiego pilnują organizatorzy. Trzeba o to zadbać samemu. To ogromna satysfakcja dać radę to wszystko ogarnąć i jeszcze walczyć o zwycięstwo. Prawdziwa przygoda. Plusem jest czas spędzony na rowerze, jazda w wysokogórskim terenie z pięknymi widokami.

Mossoczy podkreśla, że bardzo ważne jest też przygotowanie mentalne: - Im dłużej się jedzie, tym trudniej utrzymać motywację. Pojawiają się problemy, kryzysy. Pogoda w górach jest zmienna i daje w kość, pada deszcz, jest zimno. Z tego powodu wiele osób zrezygnowało. Nie dojechali do mety, choć fizycznie pewnie daliby radę.

Jaką imprezą ma następną w terminarzu?

Jest wiele bikepackingowych wyścigów MTB, które go interesują - w Turcji, Grecji czy Kirgistanie i tradycyjnie rodzima Carpatia Divide.

- Cały czas jestem aktywny, jeżdżę dla zdrowia i przyjemności. Oczywiście każdy ma inne predyspozycje i preferencje, ja lubię długie dystanse. Mam 52 lata, a to nie jest już wiek, w którym jeszcze będę się rozwijał (śmiech). Celem jest, by utrzymać pewien poziom i czerpać radość z jazdy. Czuję się świetnie i cieszę się, że nadal jestem w stanie rywalizować z młodszymi na wysokim poziomie - mówi.©@

Od 1 października 2025 roku sanatoria są tańsze. Naprawdę można sporo zaoszczędzić!

Redakcja Strony Zdrowia
redakcja@stronazdrowia.pl

Za sanatorium na NFZ od 1 października 2025 zapłacisz mniej. Niższe ceny spowodowane są tym, że jest to tzw. sezon niski. Jesień i zima to najlepszy czas, aby skorzystać z uzdrowiska i zaoszczędzić.

Sanatorium przysługuje osobom, które są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia. Jeśli myślisz o wyjeździe do sanatorium, pierwszym krokiem jest wizyta u lekarza, który ma umowę z NFZ. To on oceni, czy leczenie uzdrowiskowe jest dla Ciebie odpowiednie i wystawi odpowiednie skierowanie.

Specjalista będzie brał pod uwagę twój stan zdrowia oraz to, czy nie ma przeciwwskazań do pobytu w sanatorium. Ważne jest, aby lekarz ubezpieczenia zdrowotnego wskazał odpowiednie schorzenie lub dolegliwość, które kwalifikują Cię do leczenia w sanatorium. Wystawione przez specjalistę skierowanie elektronicznie automatycznie trafia do oddziału wojewódzkiego NFZ, a ty możesz śledzić jego status na Internetowym Koncie Pacjenta. Jeśli NFZ pozytywnie rozpatrzy wniosek, przydzieli Ci miejsce w sanatorium oraz termin wyjazdu.

Skierowanie papierowe może zostać wystawione pacjentowi, który jest kierowany na leczenie uzdrowiskowe poza granicami naszego kraju. Gdy specjalista nie ma dostępu do systemu elektronicznego, również może wystawić tradycyjny papierowy dokument.

WARTO WIEDZIEĆ

Przeciwwskazania do pobytu w sanatorium: choroby zakaźne i pasożytnicze, choroby weneryczne, ogniska zapalne, choroby onkologiczne oraz stan po leczeniu onkologicznym, WZW, żółtaczkę, niewydolność wątroby, niewydolność krążenia i oddychania, choroby o ostrym przebiegu z przewodu pokarmowego, przepukliny, niektóre choroby psychiczne, skazy krwotoczne, zaburzenia osobowości, uzależnienie od alkoholu lub środków psychoaktywnych, choroby układu, ciąża i karmienie piersią.

W sanatorium na NFZ możesz korzystać za darmo z wielu zabiegów.

Od 1 października 2025 tańsze sanatorium na NFZ

Od 1 października każdego roku zmienia się cennik pobytów w sanatoriach uzdrowiskowych, które działają w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Sezon jesienno-zimowy, trwający od 1 października do 30 kwietnia, jest znacznie tańszy dla pacjentów niż sezon letni (od 1 maja do 30 września).

Ile kosztuje pobyt w sanatorium z NFZ?

W ramach leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ), masz zagwarantowane darmowe zabiegi. Jednak za zakwaterowanie i wyżywienie musisz zapłacić z własnej kieszeni. To właśnie te opłaty są niższe w sezonie jesienno-zimowym.

Ile kosztuje pobyt w sanatorium z NFZ? Tyle zapłacisz za pokój

Wysokość dopłaty za zakwaterowanie i wyżywienie zależy od dwóch czynników: ● pory roku - sezon jesienno-zimowy (od 1 października do 30 kwietnia) jest tańszy, ● standardu pokoju - cena zależy od tego, czy pokój jest jednoosobowy, dwuosobowy, wieloosobowy oraz czy ma pełny węzeł sanitarny.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 4 kwietnia 2022 r. odpłatność za koszty wyżywienia i zakwaterowania za jeden dzień pobytu w sanatorium NFZ od 1

października do 30 kwietnia wynosi:

- pokój jednoosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym - 32,6 zł (1 maja - 30 września: 40,9 zł),
- pokój jednoosobowy w studiu - 26,1 zł (37,4 zł),
- pokój jednoosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego - 24,9 zł (33,2 zł),
- pokój dwuosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym - 19,5 zł (27,3 zł),
- pokój dwuosobowy w studiu - 16,5 zł (24,9 zł),
- pokój dwuosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego - 14,2 zł (19,5 zł),
- pokój wieloosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym - 12,5 zł (14,8 zł),
- pokój wieloosobowy w studiu - 11,9 zł (13,6 zł),
- pokój wieloosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego - 10,6 zł (11,9 zł).

Porównując te ceny z sezonem letnim (1 maja - 30 września), oszczędności są znaczące.

Na przykład za 21-dniowy pobyt w pokoju dwuosobowym z pełnym węzłem sanitarnym zapłacisz 409,50 zł zamiast 573,30 zł, co daje 163,80 zł oszczędności.

Oznacza to, że za 21-dniowy turnus zapłacisz od 222,60 do 684,60 zł. Dla porównania ceny w sezonie letnim to od 249,90 do 858,90 zł.

W sezonie jesienno-zimowym możesz więc zaoszczędzić do 174,30 zł w porównaniu do sezonu letniego.

Dodatkowe opłaty, które warto uwzględnić podczas pobytu w sanatorium

Pamiętaj, że koszty zakwaterowania i wyżywienia to nie jedyne możliwe opłaty. Z własnej kieszeni musisz pokryć również:

- koszty przejazdu,
- opłaty klimatyczne obowiązujące w danej miejscowości,
- koszty zabiegów, które nie są związane z główną chorobą będącą powodem skierowania.

Zawsze warto dokładnie sprawdzić opłaty przed wyjazdem, aby uniknąć niespodzianek.

Kto nie płaci za pobyt w sanatorium?

- Istnieją pewne grupy osób, które są całkowicie zwolnione z opłat za zakwaterowanie i wyżywienie. Są to między innymi:
- dzieci i młodzież do 18. roku życia (lub do 26. roku życia w przypadku kontynuacji nauki),
 - dzieci ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - pracownicy zatrudnieni w zakładach stosujących azbest, którzy mają prawo do corocznego, bezpłatnego leczenia,
 - inwalidzi wojenni i wojskowi.

Dla pozostałych osób niższe ceny w okresie jesienno-zimowym stanowią realną ulgę finansową i często są zachętą do skorzystania z leczenia uzdrowiskowego poza szczytem sezonu turystycznego. Dodatkowym atutem jest to, że w tym okresie kolejki do sanatoriów bywają krótsze, a terminy wyjazdów można uzyskać szybciej. ©

REKLAMA

0011413400

Wójt Gminy Czarny Bór

Ogłasza

Czarny Bór, 8.11.2025 r.

II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości rolnej niezabudowanej położonej w obrębie Jaczków, gmina Czarny Bór, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka:

- nr 354 o pow. 4,8955 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu prowadzona jest księga wieczysta nr SW1W/00022983/3, stanowiącej własność gminy Czarny Bór
Nieruchomość wolna od obciążeń, praw i roszczeń osób trzecich.

Szczegółowe informacje w ogłoszeniu o przetargu.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wsi Jaczków uchwalonym przez Radę Gminy Czarny Bór uchwałą Nr V/27/2024 z dnia 27.08.2024 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 18.09.2024 r., poz. 4689, działka nr 354 znajduje się w jednostce terenowej oznaczonej na rysunku planu symbolem: 1RN – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy.

Cena wywoławcza działki nr 354 wynosi 262.634,00 zł.

Sprzedaż zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 oraz art. 43 ust. 1 pkt 2

Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się w dniu 20.11.2025 r. o godzinie 9⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy w Czarnym Borze przy ul. Głównej 18 – sala nr 5.

Wysokość wadium, forma, termin i miejsce jego wniesienia: Wadium w pieniądzu w wysokości 26.500,00 zł należy wpłacić na rachunek Gminy Czarny Bór nr 67 8359 0001 0023 7158 2000 0006 Bank Spółdzielczy, nie później niż do dnia 17.11.2025 r.

Za dokonanie wpłaty uznaje się dzień wpływu środków na rachunek bankowy Gminy Czarny Bór.

Ogłoszenie o przetargu zostanie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Czarnym Borze przy ul. Głównej 18 oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Czarnym Borze (www.bip.czarny-bor.pl).

Szczegółowych informacji udziela:

Urząd Gminy w Czarnym Borze
ul. Główna 18
Tel. 74 8450 139
e-mail: nieruchomosci@czarny-bor.pl

REKLAMA

0011412650

AUTOREKLAMA

Wójt Gminy Czarny Bór informuje,

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Czarnym Borze wywieszono ogłoszenie w sprawie zatwierdzenia wykazów nr 36, 37, 38, 39, 40, 41/2025 nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w drodze bezprzetargowej, na okres 3 lat.

REKLAMA

0011412649

Wójt Gminy Czarny Bór informuje,

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Czarnym Borze wywieszono ogłoszenie w sprawie zatwierdzenia wykazów nr 32, 33, 34, 35/2025 nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w drodze bezprzetargowej, na okres 3 lat.

REKLAMA

0011410427

Kupię

ciągniki, przyczepy, maszyny rolnicze

Tel. 535 135 507

REKLAMA

0011244350

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

tel. 600 609 606
Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Krzyżówka panoramiczna:
... nazwa mojego jachtu;
wirówka panoramiczna:
Młot z zaśpiewa; **krzyżówka z**
hasłem: każdy zysk jest dobry;
krzyżówka: manko; **duet**
iolek: "Czarna wdowa"; **sztyr:**
Antoni Pawlicki; **logogryf:**
"Anatomia miłości"; **krzyżówka**
A-Z: biennale.